

Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro

Cynllun Datblygu Lleol 2

(dyddiad terfyn 2031)

Adroddiad Monitro Blynyddol 4

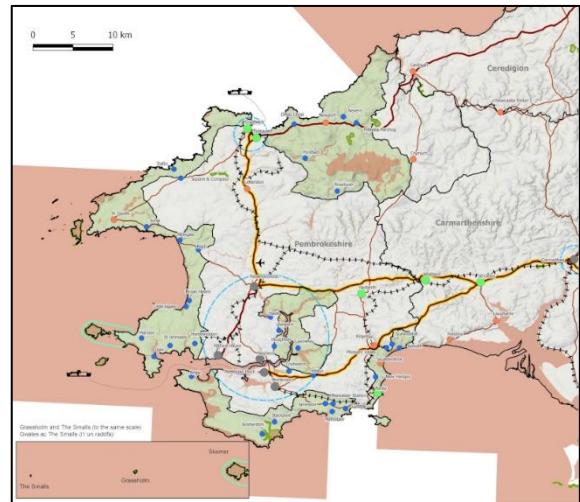
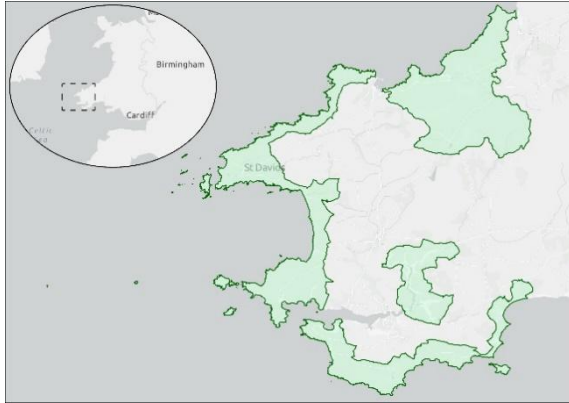
Hydref 2025

Tudalen y Cynnwys

1. Cyflwyniad	2
2. Golwg sydyn ar y tueddiadau allweddol	3
3. Dangosyddion Monitro	5
Pwrpasau a dyletswydd y parc cenedlaethol a'r strategaeth ofodol	6
2A Nodweddion arbennig	12
2B Datblygiadau mawr, potensial ar gyfer twf	18
2C Newid hinsawdd, dylunio cynaliadwy, llifogydd, ynni cynaliadwy	22
2D Yr economi ymwelwyr, cyflogaeth ac arallgyfeirio gwledig	28
2E Tai fforddiadwy a thwf tai	36
2F Cyfleusterau cymunedol, unedau manwerthu a thrafnidiaeth	48
Canllawiau Cynllunio Atodol	53
Effeithiolrwydd polisiau a chanllawiau ar apêl	56
4. Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd	65
Atodiad 1 amseru a darparu safleoedd neilltuo newydd fesul cyfnod	88
Atodiad 2 amseru a darparu safleoedd gyda chaniatâd cynllunio fesul cyfnod	89

1. CYFLWYNIAD

- 1.1 Lleolir Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro ar ymylon arfordir gorllewinol Cymru. Dyma'r Parc Cenedlaethol lleiaf yng Nghymru (240 milltir / 620 cilometr sgwâr), a hefyd yr un mwyaf dwys ei boblogaeth (mae tua 23,000 o bobl yn byw yma). Mae'r Parc wedi'i greu o strbyn arfordirol cul (heblaw am Fryniau'r Preseli), tua 200 milltir / 318 cilometr o hyd a llai na 2km neu ychydig dros filltir o lydan ar gyfartaledd. Mae felly'n amhosib ei wahanu oddi wrth weddill ei amgylchoedd.

- 1.2 Yn yr amgylchiadau lleoliadol unigryw hyn, mae Cynllun Datblygu Lleol y Parc Cenedlaethol yn cyflwyno strategaeth ar gyfer parhau i wneud ein gorau i warchod ein Parc Cenedlaethol fel ased cenedlaethol a rhyngwladol bwysig a welir fel esiampl o gorff datblygiad cynaliadwy ar sail asedau amgylcheddol.
- 1.3 Mae'r Adroddiad Monitro Blynyddol hwn yn asesu effeithiau'r Cynllun Datblygu Lleol yn erbyn yr effeithiau bwriedig.
- 1.4 Mae'r pedwerydd adroddiad hwn ar gyfer blwyddyn ariannol Ebrill 2024 tan ddiwedd Mawrth 2025.

2. Golwg sydyn ar y tueddiadau allweddol

- 2.1 Hwn yw'r pedwerydd Adroddiad Monitro Blynyddol ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro. Mae'n trafod yr pedwerydd flwyddyn ariannol lawn ers i Gynllun Datblygu Lleol 2 gael ei fabwysiadu ym mis Medi 2020, dros gyfnod y flwyddyn ariannol rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025. Mae'n statudol ofynnol i ni gyflwyno'r adroddiad i Lywodraeth Cymru erbyn 31 Hydref 2025.
- 2.2 Mae'r adroddiad yn mesur gwahanol ddangosyddion sy'n asesu perfformiad y gwahanol bolisïau yng Nghynllun Datblygu Lleol 2.
- 2.3 Dangosir isod y tueddiadau allweddol ar gyfer pob polisi ac amcan cynaliadwyedd, gan ddefnyddio codau lliw i roi trosolwg cliriach ar berfformiad y polisïau.
- 2.4 Mae'r dangosyddion yn dangos bod y polisïau ar y cyfan yn cael eu gweithredu'n effeithiol, a thargedau ac amcanion Cynllun Datblygu Lleol 2 yn cael eu cyflawni.

Dangosydd CDLI rhif	Pwnc	Perfformiad o'i gymharu â'r targed
1	Yn Groes i'r Argymhelliad	Parhau i fonitro
2	Pwrpasau'r Parc Cenedlaethol	Parhau i fonitro
3	Cynnal Cymunedau	Parhau i fonitro.
4	Nodweddion Arbennig	Parhau i fonitro
5	Yr Iaith Gymraeg	Parhau i fonitro
6	Tirlun a Morlun	Parhau i fonitro
7	Meysydd Glas	Parhau i fonitro
	Mannau Agored	Parhau i fonitro
	Lleindiroedd	Parhau i fonitro
8	Datblygiadau Mawr	Parhau i fonitro
9	Ceisiadau Mwynau	Parhau i fonitro
10	Rheoli Gwastraff	Parhau i fonitro
11	Dylunio Cynaliadwy	Parhau i fonitro
12	Gwres o Ynni Adnewyddadwy	Parhau i fonitro
13	Trydan o Ynni Adnewyddadwy	Parhau i fonitro
14	Canllawiau Adnewyddadwy	Parhau i fonitro
15	Llifogydd	Parhau i fonitro
16	Hamdden	Parhau i fonitro
17	Gwestai	Parhau i fonitro
18	Unedau Hunan-Ddarpar	Parhau i fonitro
19	Carafanau a Gwersylla	Parhau i fonitro.
20	Cyflogaeth	Parhau i fonitro
21	Colli Swyddi	Parhau i fonitro
22	Dangosydd wedi'i dynnu'n ôl gan Lywodraeth Cymru	
23	Tai Fforddiadwy	Parhau i fonitro.
24	Pob Math o Dai	Parhau i fonitro.
25	Hyfywedd	Parhau i fonitro.

Dangosydd CDLI rhif	Pwnc	Perfformiad o'i gymharu â'r targed
26	Safleoedd Sipsiwn	Parhau i fonitro.
27	Dwysedd	Parhau i fonitro.
28	Cymysgedd o Dai	Parhau i fonitro.
29	Dosbarthiad Gofodol	Parhau i fonitro.
30	Deiliadaeth Tai	Parhau i fonitro.
31	Cyfleusterau Cymunedol	Parhau i fonitro.
32	Ymrwymadau Cynllunio	Parhau i fonitro.
33	Hierarchaeth Unedau Manwerthu	Parhau i fonitro.
34	Unedau Manwerthu Gwag	Parhau i fonitro.
35	Trafnidiaeth	Parhau i fonitro.

Dangosydd Arfarniad Cynaliadwyedd rhif.	Pwnc	Dadansoddiad
1	Amaeth a Choedwigaeth	Mae angen dangosydd amgen ar gyfer yr amcan hwn
2	Teithio	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
3	Nodweddion Arbennig	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
4	Hamdden	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
5	Ymwelwyr yn ystod adegau llai prysur	Mae angen mwy o ddata i lunio casgliad – data diweddaraf wedi'i gynnwys.
6	Addasu i Newid Hinsawdd	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
7	Ffactorau sy'n cyfrannu at Newid Hinsawdd	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
8	Cymunedau Cynaliadwy	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
9	Mynediad at Dai	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
10	Diwylliant Nodedig	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
11	Mwynau	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
12	Gwastraff	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
13	Cyfleusterau Cymunedol	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
14	Gwella Bioamrywiaeth	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.
15	Ansawdd Dŵr	Nid yw'r problemau presennol gyda ffosfforws mewn rhannau eraill o Sir Benfro'n effeithio ar strategaeth y Cynllun.

3. Dangosyddion Monitro

- 3.1 Bydd y bennod yma o'r adroddiad monitro'n edrych ar sut y mae polisïau'r Cynllun Datblygu Lleol yn perfformio yng nghyswllt dangosyddion monitro a ddisgrifir ym Mhennod 5 y Cynllun.
- 3.2 Yn gyntaf, rhestrir y canlyniadau allweddol bwriedig, cyn dadansoddi unrhyw faterion cydestun pwysig. Yn olaf, asesir polisïau'r Cynllun i weld ydyn nhw'n cael eu gweithredu fel y dylent, ac a yw'r amcanion yn cael eu cyflawni. I gynorthwyo i fonitro pa mor effeithiol yw'r polisïau a rhoi trosolwg ar berfformiad, mae'r dangosyddion allweddol a'r canlyniadau'n cael eu dangos drwy ddefnyddio'r system goleuadau traffig isod.
- 3.3 Mae'r dadansoddiad polisi hefyd yn cynnwys Trothbwyntiau i sicrhau y cyflawnir adolygiad manwl o effeithiolrwydd y polisi, ac unrhyw ddylanwadau allanol os cyrhaeddir y Trothbwynt.

Targedau / amcanion heb eu cyflawni.	
Targedau heb eu cyflawni neu berfformiad gwael ond dim pryderon am weithrediad polisïau / amcanion.	
Monitro'n awgrymu pryderon am weithrediad polisïau / amcanion.	

- 3.4 Mae unrhyw weithredu i adolygu'r polisïau neu Gynllun, o ganlyniad i'r asesiad manwl, yn cael eu nodi yn yr Adroddiad Monitro Blyneddol. Gall y (camau) gweithredu gynnwys:

Parhau i fonitro	Mae polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu'n effeithiol.
Angen hyfforddiant	Nid yw polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu fel y dylent ac mae angen hyfforddiant swyddogion neu Aelodau.
Angen Canllawiau Cynllunio Atodol (SPG)	Nid yw polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu fel y dylent ac mae angen canllawiau pellach, efallai drwy baratoi SPG ychwanegol.
Angen Ymchwiliad / Ymchwilio Pellach	Nid yw polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu fel y dylent ac mae angen ymchwiliad a / neu ymchwilio pellach.
Angen Adolygu'r Polisi	Nid yw polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu fel y dylent ac yn methu â darparu; efallai bod angen adolygu'r polisi dan sylw.
Adolygiad o'r Cynllun	Nid yw polisïau'r Cynllun Datblygu'n cael eu gweithredu fel y dylent ac nid yw strategaeth y Cynllun yn cael ei darparu, gan ysgogi adolygiad ffurfiol cyn yr adolygiad 4 blynedd statudol.

PWRPASAU A DYLETSWYDD Y PARC CENEDLAETHOL A'R STRATEGAETH OFODOL

Canlyniadau allweddol

- 1) Mae nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol wedi cael eu gwarchod a'u gwella.
- 2) Mae datblygu'n digwydd yn unol â strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol.
- 3) Mae datblygiadau a ganiateir yn helpu i gynnal cymunedau lleol.

Context

3.5 Polisi Cynllunio Cymru Rhifyn 12¹

Cyhoeddwyd y rhifyn hwn ym mis Chwefror 2024. Mae paragraffau 4.2.25 – 4.2.10 nawr yn cynnwys yr angen i awdurdodau cynllunio ystyried materion lleol megis niferoedd ail gartrefi a llety gosod tymor byr wrth ddatblygu gofynion ar gyfer tai ar gyfer y farchnad a thai fforddiadwy, gan gynnwys ystyried cyflwyno capiau neu nenfydau ar nifer yr ail gartrefi neu llety gosod tymor byr. Mae pennod yr Adroddiadau Monitro Blynyddol hwn ar Economi Ymwelwyr yn darparu rhagor o sylwebaeth am y mater hwn.

- 3.6 Mae Pennod 6 Polisi Cynllunio Cymru 12 yn gosod pwyslais cryfach ar fabwysiadu ymagwedd ragweithiol tuag at Seilwaith Gwyrdd ac mae'n cynnwys y gofyniad bod datganiad seilwaith gwyrdd yn dod gyda phob cynnig datblygu a gofyniad i awdurdodau cynllunio greu asesiadau seilwaith gwyrdd a fyddai'n sylfaen i'r Cynllun Datblygu. Mae gofyn i bob cynnig datblygu ddangos budd net i fioamrywiaeth. Mae Polisi Cynllunio Cymru 12 hefyd yn darparu ymagwedd polisi gryfach tuag at ddiogelu Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig a chanllawiau ar goed a choetiroedd, gan hyrwyddo plannu o'r newydd. Mae'r mesurau amgylcheddol a bioamrywiaeth hyn ym Mholisi Cynllunio Cymru yn ymateb i'r argyfwng natur a ddatganwyd yng Nghymru, sy'n cydnabod y dirywiad dychrynlyd mewn bioamrywiaeth, colli cynefinoedd a'r risg o golli rhywogaethau.

¹ [Polisi Cynllunio Cymru - Rhifyn 12 \(llyw.cymru\)](#)

3.7 Arolwg o Gyfleusterau Cymunedol

Ar gyfer adolygiad Cynllun Datblygu Lleol 1, gwnaed arolwg o gyfleusterau cymunedol mewn trefi a phentrefi yn 2017. Cafodd rhai gydag o leiaf 3 o gyfleusterau sydd i'w cael fel arfer mewn pentrefi bach eu dynodi'n 'Canolfannau Gwledig' yn LDP2. Mae Polisi 54 y Cynllun hefyd yn diogelu rhag colli cyfleusterau cymunedol yn ddiangen gan flaenoriaethu aildefnyddio tir at ddibenion cyflogaeth neu dai fforddiadwy lle y mae cyfiawnhad dros golli'r cyfleusterau.

- 3.8 Gwnaed ôl-arolwg yn 2022 wnaeth ganfod bod cyfleusterau cymwys wedi eu colli mewn dwy Ganolfan ranedig, lle'r oedd y cyfleusterau a gollwyd y tu allan i awdurdodaeth gynllunio'r Awdurdod hwn. Yn ôl arolwg pellach a wnaed yn 2023, mae tair Canolfan wedi colli eu siop leol er bod ganddynt dal ddigon o gyfleusterau i gymhwyso fel Canolfannau Gwledig. Mae dwy o'r Canolfannau'n rhai rhanedig gyda'r siop flaenorol y tu allan i awdurdodaeth yr Awdurdod hwn. Mae dwy Ganolfan hefyd wedi colli tafarn. Mae un o'r rhain yn llwyr o fewn y Parc Cenedlaethol ac yn cadw digon o wasanaethau i aros yn Ganolfan Wledig. Mae'r llall yn Ganolfan ranedig ac ni fyddai ganddi ddigon o wasanaethau i gymhwyso fel Canolfan Wledig o hyn ymlaen.
- 3.9 Nid yw'r newidiadau a gofnodir yn sylweddol eu natur. Bydd adolygiad o gyfleusterau cymunedol presennol yn cael ei gynnal fel rhan o'r sylfaen dystiolaeth ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 3. Bydd colledion neu gynnydd cofnodedig mewn cyfleusterau cymunedol yn llywio strategaeth y cynllun newydd o ran a ddylid ychwanegu unrhyw Ganolfannau Gwledig newydd at y cynllun diwygiedig ynteu a ddylid tynnu unrhyw Ganolfannau Gwledig o'r fath ohono.

Trosolwg	Dadansoddiad	Gweithredu	Perfformiad	Targed	Trothbwynt	Yn groes i' r	Cyfanswm Penderfyniadau	Blwyddyn
	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt - -- wele'r dadansoddiad ar y dudalen nesaf.	Parhau i fonitro	0%	0%	3%	1	237	2024-2025

Dadansoddiad 2024-2025:

Argymhellwyd y dylid gwrthod un cais gan ei fod yn groes i Bolisiâu 1, 7, 8, 14, 29 a 30 (gweler Dangosyddion 2, 3, 4 a 6).

Ni thorrrwyd y trothwy 3% ac ni thanseiliwyd Strategaeth y Cynllun Datblygu Lleol.

Dangosydd 2

Polisi 1 penderfyniadau sy'n groes i Egwyddor Sandford neu sy'n arwain at wrthdaro rhwng y ddyletswydd a'r pwrpasau.

Y targed yw 0

Trothbwynt: 0 o geisiadau'n cael eu cymeradwyo'n groes i Egwyddor Sandford mewn unrhyw flwyddyn.

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	1	Angen ymchwil / ymchwilio pellach	Gweler AMB 1 am ddadansoddiad	
2022-2023	1	0	3	Angen hyfforddiant	Gweler AMB 2 am ddadansoddiad	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	1	Parhau i fonitro	Cyrhaeddwyd y trothwy – gweler y dadansoddiad isod ³	

³ Ardoddiad y Swyddogion [NP 24_0596_FUL.pdf](#) a Chofnodion Cyrfarod y Pwyllgor [DEVELOPMENT MANAGEMENT COMMITTEE](#) eitem 6 (c).

Dadansoddiad 2024-2025:

Argymhellodd y Swyddogion y dylid gwrthod y cais oherwydd ystryriwyd y byddai'n gorddatblygu'r safle gan achosi niwed i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol. Cymeradwywyd y cais gan yr aelodau ar sail dehongliad gwahanol o'r polisi mewn perthynas â gwarchod a chyfoethogi'r Parc Cenedlaethol. Ni chafodd Egwyddor Sandford ei galw i rym.

Dangosydd 3

**Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 7, Polisi 43, Polisi 44, Polisi 48, Polisi 54 –
Blaenoriaethu Defnyddiau Gan y Gymuned**

Y targed yw 0

Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i bolisi mewn unrhyw flwyddyn.

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	1	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

2A Nodweddion arbennig

Canlyniadau allweddol

- 1) Mae nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol wedi cael eu gwarchod a'u gwella.

Cyd-Destun

- 3.10 Cafodd Cynllun Partneriaeth y Parc Cenedlaethol ar gyfer 2025-2029, gyda nodweddion arbennig diwygiedig, ei fabwysiadu ar 26 Mawrth 2025. Caiff y Nodweddion Arbennig sy'n berthnasol i'r rhan fwyaf o'r cyfnod monitro hwn eu rhestru yn y tabl isod. Rhestrir y Nodweddion Arbennig diwygiedig ar dudalen 13.

Perfformiad Polisiâu

Nodweddion Arbennig

Ysblander Arfordirol Daeareg Amrywiol	Cyfoeth cynefinoedd a bioamrywiaeth Ynysoedd
Amrywiaeth Tirlun Cymeriad anheddiad unigryw	Hygyrchedd Lle i anadlu
Amgylchedd hanesyddol cyfoethog Treftadaeth ddiwylliannol	Remoteness, tranquility and wildness Amrywiaeth profiadau a chyfuniad o nodweddion unigol

Dangosydd 4

Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 8 Nodweddion Arbennig

Y targed yw 0

Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i unrhyw faen prawf mewn unrhyw flwyddyn.

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	2	0	1	Angen ymchwil / ymchwilio pellach	Gweler AMB 1 am ddadansoddiad.	
2022-2023	2	0	3	Angen hyfforddiant.	Gweler AMB 2 am ddadansoddiad.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	1	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dadansoddiad 2024-2025:

Argymhellodd y Swyddogion y dylid gwrthod y cais oherwydd ystryriwyd y byddai'n gorddatblygu'r safle gan achosi niwed i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol. Cymeradwywyd y cais gan yr aelodau ar sail dehongliad gwahanol o'r polisi mewn perthynas â gwarchod a chyfoethogi'r Parc Cenedlaethol. Ni chafodd Egwyddor Sandford ei galw i rym (gweler troednodyn 3 ar gyfer Ardoddiad y Swyddogion a Chofnodion Cyrffarod y Pwyllgor)

Cynllun Partneriaeth 2025-2029

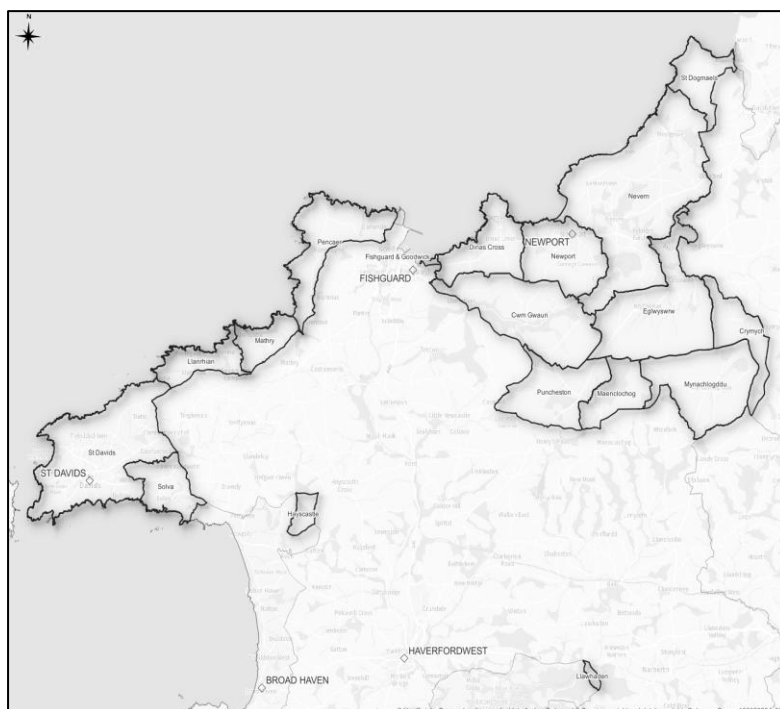
Cafodd Cynllun Partneriaeth y Parc Cenedlaethol (y Cynllun Rheoli o'r blaen) ei fabwysiadu gan Awdurdod y Parc Cenedlaethol ar 26 Mawrth 2025. Mewn ymgynghoriad â phartneriaid a'r cyhoedd, cafodd Nodweddion Arbennig Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro eu diwygio a byddant yn ystyriaeth berthnasol wrth benderfynu ar geisiadau cynllunio yn ychwanegol at Nodweddion Arbennig Polisi 8 Cynllun Datblygu Lleol 2. Dyma nodweddion arbennig Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro:

- Tirweddau a morluniau ac iddyn nhw amrywiaeth ac ansawdd eithriadol
- Golygfeydd arfordirol rhagorol
- Golygfeydd pell, di-dor a gorwelion agored
- Traethau
- Daeareg a geomorffoleg ysblennydd
- Bywyd gwyllt toreithiog ac amrywiol
- Llonyddwch, seinweddau a'r gwyllt
- Awyr dywyll
- Treftadaeth a diwylliant cyfoethog
- Y Gymraeg a thafodieithoedd Sir Benfro
- Patrymau hanesyddol aneddiadau ac adeiladau
- Patrymau hanesyddol defnyddio tir a ffiniau traddodiadol
- Cyfleoedd ardderchog l fwynhau a phrofi'r Parc Cenedlaethol
- Rhwydwaith helaeth o Hawliau Tramwy
- Cyfuniad o'r rhinweddau arbennig
- Ymdeilad o gymuned a gofal

Dangosydd 5**Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 13 yr iaith Gymraeg****Y targed yw 0****Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i'r polisi mewn unrhyw flwyddyn.**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-20252	0	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Mae Polisi 13 yn LDP2 yn diogelu rhag datblygiadau a fyddai'n cael effaith sylweddol ar yr iaith Gymraeg. Mae'r polisi'n berthnasol i ddatblygiadau o 10 neu fwy o dai; 1000 metr sgwâr o lawr neu sy'n fwy nag 1 hecтар o faint sydd y tu allan i ffiniau'r Ganolfan mewn Ardaloedd Sensitif i'r iaith Gymraeg, a ddangosir ar y map isod. Ni phenderfynwyd unrhyw geisiadau'n groes i bolisi yn ystod y cyfnod monitro.

**Ardaloedd
Sensitif i'r iaith
Gymraeg**

Dangosydd 6**Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 14 Tirlun a Morlun****Y targed yw 0**

Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i'r polisi a'i ganllawiau atodol mewn unrhyw flwyddyn.

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	2	0	1	Angen ymchwil / ymchwilio pellach.	Gweler AMB 1 am ddadansoddiad.	
2022-2023	2	0	1	Angen hyfforddiant.	Gweler AMB 2 am ddadansoddiad.	
2023-2024	2	0	1	Parhau i fonitro	Gweler AMB 3 am ddadansoddiad.	
2024-2025	2	0	1	Parhau i fonitro	Argymhellodd y Swyddogion y dylid gwrthod y cais oherwydd ystyriwyd y byddai'n gorddatblygu'r safle gan achosi niwed i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol. Cymeradwywyd y cais gan yr aelodau ar sail dehongliad gwahanol o'r polisi mewn perthynas â'r ffaith na fyddai'r datbygiad yn niwedio'r nodweddion arbenig (gweler troednodyn 3 ar gyfer Ardorddiad y Swyddogion a Chofnodion Cyfarfod y Pwyllgor).	

Dangosydd 7**Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 15 neu Bolisi 16**

Y targed yw 0 % colli tir maes glas⁴, mannau agored⁵, lleindiroedd.

Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais cynllunio'n groes i'r argymhelliad mewn unrhyw flwyddyn.

Dangosydd 7 Tir Maes Glas

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 7 Mannau Agored

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

⁴ Heblaw am dir wedi'i ryddhau ynol â pholisïau'r Cynllun.

⁵ Heblaw lle y gellir eu cadw, gwella neu ddarparu mannau agored eraill.

Dangosydd 7 Lleindiroedd

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

2B Datblygiadau mawr, potensial ar gyfer twf

Canlyniadau allweddol

- 1) Dim datblygiadau mawr newydd yn y Parc Cenedlaethol oni bai mewn amgylchiadau eithriadol.
- 2) Darparu cyfleusterau gwastraff sy'n gwasanaethu ardal y Parc Cenedlaethol yn bennaf.

Cyd-Destun

- 3.11 **Mwynau:** Bydd y gwaith blynyddol o fonitro mwynau wrth gefn a'r 2il adolygiad o'r Datganiad Technegol Rhanbarthol (DTR) ar gyfer Gweithgorau Agregau Rhanbarthol Gogledd Cymru a De Cymru'n parhau i oleuo penderfyniadau cynllunio rhanbarthol a chenedlaethol. Cafodd yr 2il adolygiad ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yn Rhagfyr 2020 a'i nodi gan Aelodau Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro. Pwrpas yr RTS yw sicrhau bod cyflenwad digonol a chyson o agregau ar gael yn barhaus ar draws Cymru (a thu hwnt yn achos deunyddiau sy'n cael eu hallforio) gan ystyried yr amcanion allweddol o gyflenwad mwynau cynaliadwy'n unol â Nodyn Cyngor Technegol Mwynau 1. Mae Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro'n parhau i weithio ag awdurdodau cyfagos ar Ddatganiad o Gydweithrediad Is-Ranbarthol ar gyfer is-ranbarth Gorllewin Cymru, ar gyfer tywod a gro.
- 3.12 **Gwastraff:** Mae'r pedweryddydd adroddiad ar gyfer rhanbarth newydd Canolbarth a De-Orllewin Cymru - yr Adroddiad Monitro Cynllunio Gwastraff – yn trafod y cyfnod 2024-25. Er mwyn gallu monitro gweithrediad 'Tuag at Ddyfodol Diwastraff: Cymru'n Un: Cenedl Un Blaned (TZW, 201) – Dogfen y Strategaeth Wastraff Drosfwaol ar gyfer Cymru', mae angen gwybodaeth am gyfleusterau rheoli gwastraff / adennill adnoddau. Cyflwynwyd yr adroddiad i Lywodraeth Cymru ym mis Mawrth 2025. Nid yw wedi'i gyhoeddi eto ond mae'n tynnu sylw at y canfyddiadau pwysig canlynol:
- Ar y cyfan, mae'r rhanbarth yn cwrdd â'i thargedau o leihau gwastraff wedi'i gasglu gan awdurdodau lleol, cynyddu ailgylchu a chompostio a lleihau gwastraff trefol biddiraddadwy sy'n cael ei dirlenwi, ailddefnyddio, adennill ac ailgylchu gwastraff diwydiannol a masnachol a gwastraff adeiladu a dymchwel, a lleihau faint o wastraff peryglus sy'n cael ei dirlenwi.
 - Mae cynnydd cyson wedi bod mewn ailgylchu a chompostio dros y blynyddoedd. Mae rhanbarth Canolbarth a De-Orllewin Cymru wedi perfformio'n gyson well na Chymru gyfan dros y rhan fwyaf o'r naw mlynedd ddiwethaf, gyda tharged Tuag at Ddyfodol Diwastraff o ailgylchu o leiaf 64% erbyn 2019/20 wedi'i gyrraedd yn rhanbarthol ac ar lefel Cymru. Er y gwelir lleihad bachar lefel ranbarthol yng nghyfnod adrodd 2021-22, mae'r targed ar gyfer 2024-25 – sef ailgylchu 70% - eisoes wedi cael ei gyflawni ar y cyd yn y rhanbarth yn ystod 2023-24.
 - 2.7 mlynedd yn ynig yw'r capasiti tirlenwi rhagfynegol sy'n weddill – mae'r ffigur hwn bellach islaw'r trothwy 5 mlynedd yn Nodyn Cyngor Technegol 21: Gwastraff - y trothwy ar gyfer unrhyw weithredu a allai fod ei angen i hwyluso darparu safleoedd tirlenwi yn y dyfodol – byddai'r sefyllfa'n awgrymu y dylai'r rhanddeiliaid

perthnasol ystyried trafodaethau rhagarweiniol i drafod gweithredu priodol. Byddai hyn yn cynnwys Llywodraeth Cymru, Cyfoeth Naturiol Cymru, awdurdodau lleol (timau Cynllunio a Gwastraff) a'r diwydiant gwastraff.

- Mae Sir Benfro yn dal i fod ymhlith dim ond y4 o awdurdodau lleol yng Nghymru sydd wedi cyrraedd targed 2024/25, sef sicrhau cyfraddau ailgylchu o 70%, gan gyflawni dros 70% yn ystod y 5 cyfnod monitro diwethaf. Y ffigur diweddaraf yw 72% yn 2023/24, sef cynnydd o gymharu â 71.6% yn 2022/23.

Perfformiad Polisiâu

Dangosydd 8

Cymeradwyo datblygiadau mawr⁶ oni bai y gellir profi amgylchiadau eithriadol

Y targed yw 0

Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais lle na ddangoswyd unrhyw amgylchiadau eithriadol

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

⁶ Mae 'datblygiad mawr' ac 'amgylchiadau eithriadol' wedi eu diffinio ym Mholisi Cynllunio Cymru.

Dangosydd 9

Cymeradwyo datblygiadau mwynau⁷ oni bai y gellir profi amgylchiadau eithriadol y targed yw 0

Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais lle na ddangoswyd unrhyw amgylchiadau eithriadol

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt. ⁸	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

⁷ Diffinir beth yw 'amgylchiadau eithriadol' mewn Parciau Cenedlaethol ym Mholisi Cynllunio Cymru.

⁸ Amrywiad ar amod o 12 mlynedd arall ar gyfer gwaith tyllu, adfer ac ôl-ofal mewn chwarel wedi cael ei gymeradwyo. Nid yn safle mwynau newydd na'n estyniad ar un felly ni chroeswyd y trothbwynt.

Dangosydd 10**Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 27, 28 cyfleusterau rheoli gwastraff****Y targed yw 0****Trothbwynt: cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i bolisi**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

2C Newid hinsawdd, dylunio cynaliadwy, llifogydd, ynni cynaliadwy

Canlyniadau allweddol

- 1) Mae'r datblygiad yn cyflawni safonau uchel o ran dylunio cynaliadwy. Mae tai newydd yn cwrdd â'r safonau a nodir yn y polisi cynllunio cenedlaethol.
- 2) Mae'r Parc Cenedlaethol yn cyfrannu at gynhyrchu ynni adnewyddadwy.
- 3) Dim datblygiadau bregus iawn mewn ardaloedd gyda pherygl llifogydd ar hyn o bryd nac yn y tymor hir, a dim effeithiau negyddol mewn mannau eraill.

Cyd-Destun

3.13 Newid yn yr Hinsawdd: Yn dilyn datgan argyfwng Newid Hinsawdd yng Nghymru yn 2019, cyhoeddodd y Pwyllgor Newid Hinsawdd ei adroddiad cynnydd cyntaf ynglŷn â thargedau lleihau allyriadau, "Lleihau Allyriadau Carbon yng Nghymru (2020)". Mae'r adroddiad yn cydnabod y camau gweithredu a gymerwyd yng Nghymru i leihau allyriadau nwyon tŷ gwydr, gan gynnwys hyrwyddo cerbydau trydan a thrafnidiaeth gyhoeddus, gwella effeithlonrwydd ynni mewn adeiladau, gwella cyfraddau ailgylchu a chynhyrchu ynni adnewyddadwy. Ym mis Chwefror 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei hymrwymiad i gyrraedd sero net o ran allyriadau erbyn 2050 drwy gyhoeddi Rheoliadau Newid yn yr Hinsawdd (Cymru) 2021. Mae Adolygiad o Dargedau Ynni Cymru 2003 yn gosod targedau mwy uchelgeisiol, gyda tharged o 100% trydan adnewyddadwy erbyn 2035. Mae angen cynllunio er mwyn sicrhau y ceir mesurau lliniaru i fynd i'r afael ag achosion y newid yn yr hinsawdd a mesurau addasu i ddelio ag effeithiau newidiadau i'r tywydd a'r hinsawdd er mwyn sicrhau bod seilwaith yn wydn

3.14 Llifogydd: Cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y fersiwn ddiweddaraf o TAN15: Datblygu, Llifogydd ac Erydu Arfordirol ar 31 Mawrth 2025. Dyma'r diweddariad cyntaf i TAN15 ers iddo gael ei ryddhau yn 2004. Daeth y TAN15 diwygiedig i rym yn syth, gan ad-drefnu'r fframwaith polisi presennol ar gyfer rheoli llifogydd. Fel rhan o'r diweddariad hwn, tynnwyd TAN14: Cynllunio'r Arfordir yn ôl, a bellach mae ei ddarpariaethau ar erydu arfordirol wedi cael eu hymgorffori yn y fersiwn ddiweddaraf o TAN15. Dylid darllen y TAN ochr yn ochr â Pholisi Cynllunio Cymru a Cymru'r Dyfodol, a dylai awdurdodau cynllunio ei ystyried wrth baratoi Cynlluniau Datblygu. Yn bwysig, mae'r Mapiau Cyngor Datblygu, a arferai orwedd ochr yn ochr â'r TAN15 a ddisodlwyd, wedi cael eu dirymu, a bellach bydd yr holl geisiadau'n cael eu hasesu yn erbyn y Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio, sy'n cynrychioli'r wybodaeth orau sydd ar gael.

3.15 Mae newidiadau newydd i TAN15 yn cynnwys gwahaniaethu rhwng datblygiadau newydd ac ailddatblygiadau, y gwahanol ddulliau mewn perthynas â safleoedd tir llwyd a safleoedd maes glas, a'r dull mwy hyblyg o hwyluso adfywio, os yw'n ategu'r gwaith o weithredu Cynlluniau Datblygu Lleol neu gynlluniau adfywio. Mae'r TAN yn dal i gynnwys ystyriaethau o ran y graddau y mae gwahanol fathau o ddatblygiadau yn agored i niwed, gan amrywio o'r llai bregus i'r bregus iawn. Nid yw'r diffiniadau hyn wedi newid ers y TAN blaenorol.

Perfformiad Polisiâu

Dangosydd 11

Penderfyniadau sy'n groes i Bolisi 29 'Dylunio Cynaliadwy' – meini prawf C), E), G), H) neu I)

Y targed yw 0

Trothbwynt: cymeradwyo 3 chais cynllunio'n groes i unrhyw un o feini prawf y polisi

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 12

Capasiti ynni adnewyddadwy cynlluniau ynni adnewyddadwy a ganiatawyd ac a gwblhawyd.

Y targed yw 9.8GWh ar gyfer gwres adnewyddadwy⁹

Blwyddyn	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Caniatadau cynllunio i gyfrannu at darged gwres adnewyddadwy o 9.8 GWh ar gyfer y Parc Cenedlaethol .	0.46 GWh o 5 caniatâd ers 2016 (dyddiad cychwynnol yr Asesiad Ynni Adnewyddadw y Diweddaraf).	Parhau i fonitro.	Mae cynnydd bach wedi bod mewn capasiti'n dilyn rhoi caniatâd i gynlluniau domestig cymharol fach. Mae ynni adnewyddadwy o ficro-gynlluniau adnewyddadwy ar gyfer cartrefi, a chynlluniau annomestig bach, fel arfer yn elwa o hawliau Datblygiad a Ganiateir ac felly heb ei gynnwys yng nghyfanswm y capasiti cynhyrchu gwres.	
2022-2023	Fel uchod.	0.495 GWh o 7 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro	Fel uchod.	
2023-2024	Fel uchod..	0.506 GWh o 8 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro	Fel uchod.	
2024-2025	Fel uchod.	0.636 GWh o 13 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro	Fel uchod	

⁹ Dyhead yw'r targed hwn ac mae'n dibynnu ar nifer o ffactorau yn y dyfodol fel newidiadau polisi gan lywodraeth, cyllid / prinder cyllid, yn ogystal â ffactorau allanol eraill.

Dangosydd 13

Capasiti ynni adnewyddadwy cynlluniau ynni adnewyddadwy a ganiatawyd ac a gwblhawyd.

Y targed yw 38.9GWh ar gyfer trydan adnewyddadwy.¹⁰

Blwyddyn	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	Caniatadau Cynllunio i gyfrannu at darged trydan adnewyddadwy o 38.9 GWh ar gyfer y Parc Cenedlaethol .	0.035 GWh o 9 caniatâd ers 2016 (dyddiad cychwynnol yr Asesiad Ynni Adnewyddadwy y Diweddaraf).	Parhau i fonitro.	Mae cynnydd bach wedi bod mewn capasiti'n dilyn rhoi caniatâd i gynlluniau domestig cymharol fach. Mae ynni adnewyddadwy o ficro-gynlluniau adnewyddadwy ar gyfer cartrefi, a chynlluniau annomestig bach, fel arfer yn elwa o hawliau Datblygiad a Ganiateir ac felly heb ei gynnwys yng nghyfanswm y capasiti cynhyrchu trydan.	
2022-2023	Fel uchod.	0.067 GWh o 149 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro.	Fel uchod.	
2023-2024	Fel uchod.	0.269 GWh o 20 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro.	Fel uchod.	
2024-2025	Fel uchod.	0.309 GWh o 27 caniatâd ers 2016	Parhau i fonitro.	Fel uchod.	

¹⁰ Dyhead yw'r targed hwn ac mae'n dibynnu ar nifer o ffactorau yn y dyfodol fel newidiadau polisi gan lywodraeth, cyllid / prinder cyllid, yn ogystal â ffactorau allanol eraill

Dangosydd 14

Mae penderfyniadau'n gyson â pholisi ynni adnewyddadwy'r awdurdod a gefnogir gan y Canllawiau Cynllunio Atodol ar ynni adnewyddadwy a'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar effaith gronnus tyrbinau gwynt ar y tirlun ac amwynder gweledol

Y targed yw 0 o geisiadau wedi eu cymeradwyo'n groes i bolisi

Trothbwynt: 3 neu fwy o benderfyniadau'n groes i bolisi 33 ar ynni adnewyddadwy ynghyd â'r Canllawiau Cynllunio Atodol perthnasol.

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	3	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 15

Llifogydd: faint o ddatblygu (o dan TAN 15 paragraff 5.1 categori datblygu) a ganiatawyd mewn ardaloedd gorlifdir C1 a C2 heb fodloni holl brofion TAN 15 (paragraff 6.2 I-V)

Y targed yw peidio â chaniatáu datblygu lle y byddai'r senario tymor hir (yn y 100 mlynedd nesaf) yn methu'r profion a osodir.

Trothbwynt: 1 Datblygiad yn cael ei ganiatáu'n groes i Bolisi 34

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	1	0	1	Angen ymchwil / ymchwilio pellach	Gweler AMB 1 am ddadansoddiad.	
2022-2023	1	0	2	Angen hyfforddiant	Gweler AMB 2 am ddadansoddiad.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

2D Yr economi ymwelwyr, cyflogaeth ac arallgyfeirio gwledig

Canlyniadau Allweddol

- 1) Mae'r Parc Cenedlaethol yn cyfrannu at ddarparu cyflogaeth newydd a safleoedd presennol yn cael eu diogelu.
- 2) Mae ystod o lety gwyliau ar gael i gwrdd ag amrywiol anghenion ymwelwyr.
- 3) Nid yw gweithgareddau hamdden ac ymwelwyr yn achosi difrod i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol.

Cyd-Destun

3.16 **Llywodraeth Cymru a'r polisi ar ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr.** Ar 28 Medi 2022, cyhoeddodd **Llywodraeth Cymru** ¹¹:

- Newidiadau i reoliadau cynllunio. Roedd y rhain yn cyflwyno tri dosbarth defnydd cynllunio newydd – prif gartref (C3), ail gartref (C5) a llety gwyliau tymor byr (C6). Bydd awdurdodau cynllunio lleol, lle y medrant ddangos tystiolaeth, yn gallu diwygio'r system gynllunio fel bod angen caniatâd cynllunio i newid defnydd o un dosbarth i'r llall. Mae hefyd wedi cyflwyno newidiadau i'r polisi cynllunio cenedlaethol fel y gall awdurdodau lleol reoli nifer yr ail gartrefi a'r unedau llety gwyliau mewn unrhyw gymuned.

3.17 Bu Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn ystyried gosod amodau cynllunio ar geisiadau am ganiatâd cynllunio fesul achos drwy'r gweithdrefnau rheoli datblygu arferol.¹² Wrth ystyried pa mor briodol ydy gosod amodau preswyllo, mae'r swyddogion yn ystyried sut mae Polisi Strategol 46 (Tai), Polisi 40 (Datblygiadau Hunanddarpar), Polisi 47 (Dyraniadau Tai neu Dir sydd â Chaniatâd Cynllunio) a Pholisi 48 (Tai Fforddiadwy) yn berthnasol. Yn ogystal, mae swyddogion yn cynnal dadansoddiad desg ar fynychder ail gartrefi a llety gosod gwyliau sydd yn cynnwys dadansoddi clwstwr a'r mynychder mewn datblygiadau tebyg yn yr ardal yn ogystal â datblygiadau diweddar Canlyniad dadansoddiadau o'r fath sydd yn pennu p'un ai y rhoddir amod preswyllo C3 ar ganiatâd ai peidio.

3.18 **Datblygiadau Gwersylla a Charafanau:** Ar ôl mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol 2, daeth newid polisi ar gyfer datblygiadau gwersylla a charafanau. Roedd Cynllun Datblygu Lleol 1 wedi parhau gyda pholisi hirsefydlog o ddal yn ôl ar geisiadau pellach am safleoedd gwersylla a charafanau oherwydd yr holl sydd eisoes yn y Parc. Wrth weithredu polisi Cynllun Datblygu Lleol 1, cododd broblemau gyda safleoedd gwersylla Tystysgrif Eithrio a safleoedd 28 diwrnod, sydd y tu allan i reolaeth gynllunio. Roedd nifer gynyddol o'r safleoedd hyn yn ymddangos yn y Parc Cenedlaethol, gyda Thystysgrif Eithrio'n yn cael ei defnyddio'n rheolaidd gan dirfeddianwyr y gwrthodwyd caniatâd cynllunio iddynt neu a oedd wedi derbyn cyngor cyn-cais y byddai'r safle'n groes i bolisi. Roedd yr holl safleoedd 28 diwrnod hefyd yn fwy nag y gallai'r Awdurdod ei fonitro ac nid yw'r broses orfodaeth hirfaith yn effeithiol ar gyfer delio â safleoedd sy'n gweithredu am fwy na 28 diwrnod. Roedd yr Awdurdod felly'n derbyn nifer gynyddol o geisiadau Tystysgrif Cyfreithlondeb ar gyfer safleoedd gwersylla a charafanau mawr.

¹¹ [Datganiad Ysgrifenedig: Newidiadau i ddeddfwriaeth a pholisi cynllunio ar gyfer ail gartrefi a llety gosod tymor byr](#)

¹² [National Park Authority Report: The implications of recent Welsh Government Legislative and Planning Policy Changes in relation to Second Homes and Short-term Lets](#)

- 3.19 Fel rhan o'r dystiolaeth ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2, yn 2015 gwnaed astudiaeth i ystyried a allai tirlun y Parc Cenedlaethol dderbyn mwy o safleoedd gwersylla a charafanau heb wneud niwed i'w nodweddion arbennig. Fe wnaeth yr astudiaeth oleuo newidiadau i'r polisi ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 ac mae hefyd wedi'i chyhoeddi fel Canllawiau Cynllunio Atodol. Gellir crynhoi polisi Cynllun Datblygu Lleol 2 ar ddatblygiadau gwersylla a charafanau fel un sy'n caniatáu ychydig o ddatblygiadau newydd mewn lleoliadau priodol – fel arfer safleoedd bach i ffwrdd o'r arfordir a Bryniau'r Preseli.
- 3.20 Mae angen monitro canlyniad llacio'r sefyllfa bolisi ar safleoedd newydd. Mae mabwysiadu Cynllun Datblygu Lleol 2 wedi cyd-ddigwydd â phandemig Covid a arweiniodd at newidiadau sylweddol i'r economi ymwelwyr yn Sir Benfro a chynnydd dramatig yn nifer yr ymwelwyr sy'n defnyddio llety gwersylla a charafanau. Mae hyn wedi parhau'r galw am safleoedd ychwanegol – yn bennaf drwy'r broses Dystysgrif ond hefyd ar gyfer 'hap-wersylla', yn bennaf wrth yr arfordir, traethau, cilfannau ffyrdd, meysydd parcio gwledig ac wrth olygfannau.
- 3.21 Yn ystod y cyfnod monitro hwn, cymeradwywyd 3 chais cynllunio ar gyfer datblygu meysydd gwersylla, carafannau a chabanau gwyliau. Roedd un ar gyfer Tystysgrif Cyfreithlondeb gogyfer defnyddio pebyll a charafannau teithiol ar gyfer gwyliau drwy gydol y flwyddyn. Cafodd y disgrifiad o'r cynnig ei ddiwygio yn ystod y broses gynllunio er mwyn eithrio'r arfer o leoli carafannau statig ar y safle oherwydd pryderon yn ymwneud â'r dirwedd. Roedd cais arall yn ymwneud â defnyddio tir gogyfer hyd at 40 o leiniau ar gyfer carafannau, cartrefi modur, cerbydau gwersylla a phebyll ar safle a ddefnyddid gynt fel safle 28 diwrnod yn 2020 ac fel safle trwyddedig, esempt yn 2021. Cyfyngir nifer y carafannau a ganiateir ar y safle hwn ar unrhyw adeg i 20. Roedd y cais terfynol ar gyfer lleoli un caban bugail gogyfer ei ddefnyddio fel llety gwyliau.
- 3.22 Mae'r rheoliadau ar gyfer safleoedd gwersylla a charafanau yn parhau i gael eu hanwybyddu'n helaeth y tu hwnt i reolaeth cynllunio yn y Parc Cenedlaethol gyda safleoedd 28-diwrnod a safleoedd Tystysgrifau Eithrio yn geithredu ymhell y tu hwnt i'r cyfnod datblygu a ganiateir iddynt. Mae monitro'r safleoedd hyn yn parhau i herio adnoddau cyfyngedig yr Awdurdod.
- 3.23 Rhwng Tachwedd 2023 a Mawrth 2024, cynhaliodd yr Awdurdod nifer o weithdai a chyfarfodydd gydag Aelodau Awdurdod y Parc Cenedlaethol, Ymgymrwyr Statudol, Rhanddeiliaid Twristiaeth a Llywodraeth Cymru er mwyn trafod a ddylai'r Awdurdod ystyried gosod Cyfarwyddyd Erthygl 4(1) i gael gwared â hawliau datblygu a ganiateir ar gyfer safleoedd carafannau a gwersylla 28 diwrnod a chyflwyno Cod Ymddygiad gwirfoddol ar gyfer safleoedd Sefydliadau Esempt. Yn ystod haf 2024, cynhaliwyd ymgynghoriad anffurfiol gyda'r cyhoedd ynglŷn â'r opsiynau a ffefrir a chwblhawyd Cyfarwyddyd Erthygl 4(1) ym mis Rhagfyr 2024. Rhoddwyd rhybudd ynglŷn â'r Cyfarwyddyd Erthygl 4(1) gyda chynnod o chwe wythnos ar gyfer cyflwyno sylwadau ffurfiol, rhwng 10 Ionawr a 21 Chwefror 2025. Cadarnhawyd y Cyfarwyddyd Erthygl 4(1) gan Aelodau Awdurdod y Parc Cenedlaethol ar 7 Mai 2025 a bydd yn dod i rym ar 1 Ionawr 2026.

Perfformiad Polisiâu

Dangosydd 16

Penderfyniadau'n ymwneud â gweithgareddau hamdden sy'n groes i Bolisi 38

Y targed yw 0

Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio'n groes i'r polisi ynghyd â'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer gweithgareddau hamdden

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 17**Polisi 39 penderfyniadau ar golli gwestai****Y targed yw 0****Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais cynllunio'n groes i'r polisi**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 18**Polisi 40 blaenoriaethu codi tai fforddiadwy dros unedau hunan-ddarpar****Y targed.yw 0****Trothbwynt: Cymeradwyo 2 gais cynllunio sy'n groes i Bolisi 40 mewn unrhyw flwyddyn**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 19**Gwersylla a charafanau Polisi 41****Y targed yw 0****Trothbwynt: Cymeradwyo 2 neu fwy o ddatblygiadau yn groes i Bolisi 41 ynghyd â'r Canllawiau Cynllunio Atodol**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	2	0	1	Angen ymchwil / ymchwilio pellach	Gweler AMB 1 am ddadansoddiad.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 20**Cyflogaeth Polisi 43****Y targed yw 0****Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais cynllunio neu fwy'n groes i'r polisi**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 21**Cyflogaeth Polisi 44****Y targed yw 0****Trothbwynt: Colli dau safle cyflogaeth neu fwy neu 500 metr sgwâr yn groes i'r argymhelliad**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

2E Tai fforddiadwy a thwf tai

Canlyniadau allwedol

- 1) Mae tua 960 o dai newydd yn cael eu darparu ac, o'r rhain, mae tua 362 yn fforddiadwy.
- 2) Mae dwysedd datblygu uwch yn cael ei ddarparu – o leiaf 30 o dai i'r hectar.

Cyd-Destun

3.24 **Y Farchnad Dai:** Mae, a bydd, natur y farchnad dai dros gyfnod y Cynllun Datblygu Lleol yn destun llawer iawn o ddamcaniaethu ac anghydweld o ran y rhagolygon. Mae'r ddolen isod yn rhoi sylwebaeth fanwl ar faint o dai sydd wedi dechrau a gorffen cael eu codi yng Nghymru'n ddiweddar.¹³

3.25 **Llywodraeth Cymru a'r polisi ar ail gartrefi a llety gwyliau tymor byr:** Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn parhau i drafod gyda Llywodraeth Cymru a rhanddeiliaid lleol, fel Cyngor Sir Benfro, ar raglenni a gyflwynir gan Lywodraeth Cymru. Rhoddir mwy o sylwebaeth yn y bennod ar Yr Economi Ymwelwyr, Cyflogaeth ac Arallgyfeirio Gwledig.

3.26 **Asesiad o'r Farchnad Dai Leol 2023¹⁴:** Mae'r Awdurdod yn gysylltiedig ag Asesiad o'r farchnad dai a roddir ar waith ledled y sir. Cymeradwywyd yr asesiad hwn gan Lywodraeth Cymru ym mis Ebrill 2025

3.27 **Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr 2019¹⁵:** Mae'r Awdurdod yn gysylltiedig ag Asesiad o Anghenion Llety Sipsiwn a Theithwyr a roddir ar waith ledled y sir. Cymeradwywyd yr asesiad hwn gan Lywodraeth Cymru ym mis Mai 2024.

3.28 Nid yw **Dangosydd 22**, o leiaf 5 mlynedd o dir ar gael, yn cael ei gymhwyso mwyach gan Lywodraeth Cymru.

Dangosydd 23

Polisi 47, Polisi 48, Polisi 49 nifer y tai fforddiadwy ychwanegol net a godwyd

Targed: 362 o dai fforddiadwy wedi eu codi dros gyfnod y cynllun

Trothbwynt: Mae nifer y tai a godwyd yn 10% o dan y targed disgwylledig erbyn cyfnod adolygiad ffurfiol y cynllun (byddai'r trothbwynt adolygu cyn medi 2024, blwyddyn 4 y cynllun mabwysiedig). Gwneud ymchwil i ddeall pam a, gan ddibynnu ar y canfyddiadau, ystyried a oes angen gweithredu i gynyddu'r cyflenwad.

Mae nifer y tai a godwyd yn 25% o dan y targed – penderfynu ar weithredu i gynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy, gan gynnwys ystyried neilltuo tai ychwanegol.

3.29 Mae'r tabl a'r graff nesaf yn rhoi dadansoddiad o'r perfformiad.

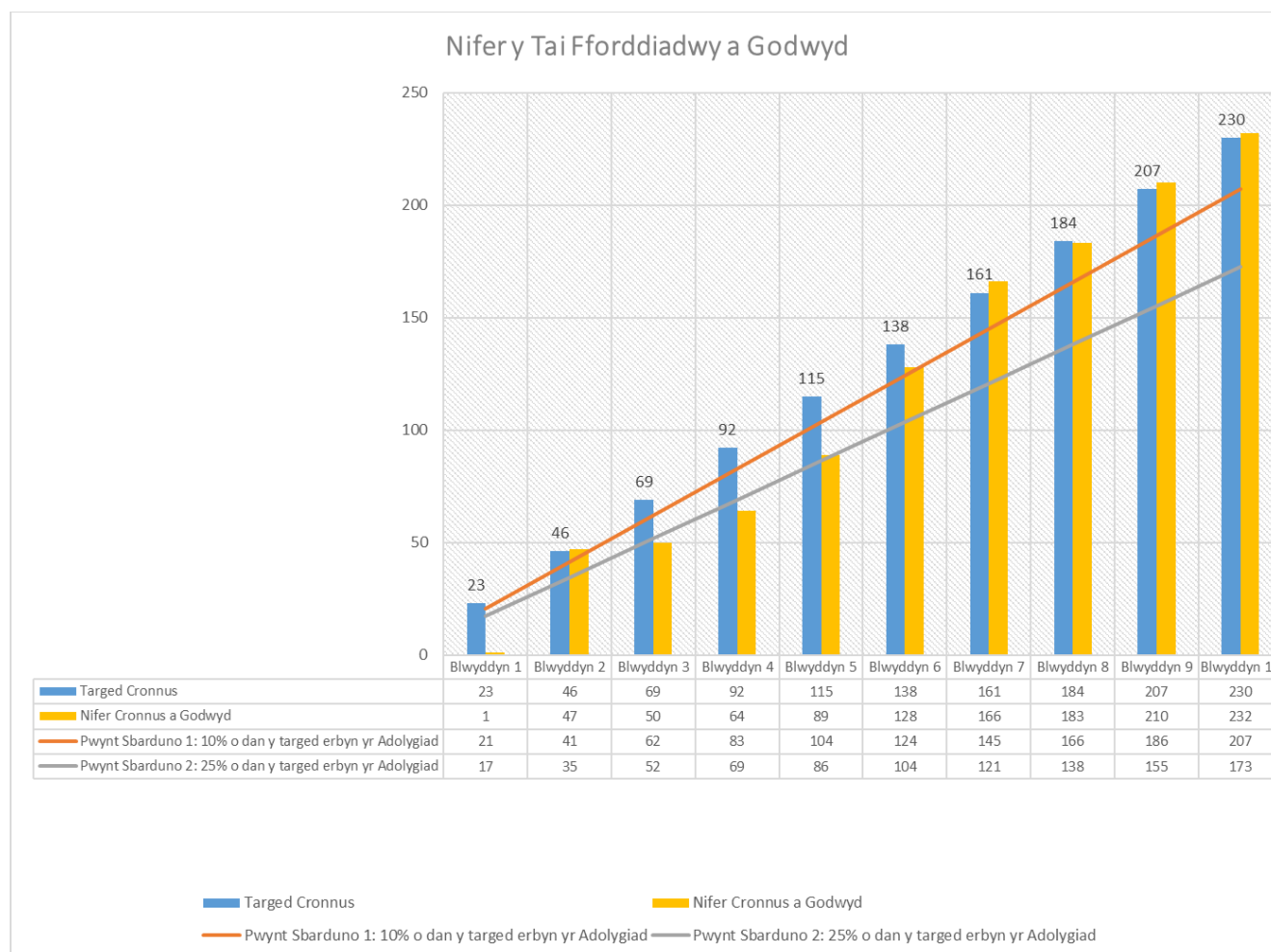
¹³ [Llywodraeth Cymru: Adeiladu tai newydd](#)

¹⁴ ¹⁴ [Local Housing Market Assessment 2023](#) [Pembrokeshire Local Housing Market Assessment 2023 \(2\).pdf](#)

¹⁵ [GTAA Approved Eng \(9\).pdf](#)

3.30 Mae'r perfformiad hyd yma'n seiliedig ar ddyddiad cychwynnol 2015 ac yn dangos bod y perfformiad cronrus ar darged o'i fesur yn Ebrill 2025.

	Blwyddyn	Targed Blyneddol	Targed Cronrus	Sbarduno 1: 10% o dan y targed erbyn yr Adolygiad	Sbarduno 2: 25% o dan y targed erbyn yr Adolygiad	Nifer a Godwyd	Nifer Cronrus a Godwyd	Perfformiad Cronrus	Gweithredu	Trosolwg
Blwyddyn 1	2015-2016	23	23	21	17	1	1	4%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 2	2016-2017	23	46	41	35	46	47	102%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 3	2017-2018	23	69	62	52	3	50	72%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 4	2018 -2019	23	92	83	69	14	64	70%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 5	2019-2020	23	115	104	86	25	89	77%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 6	2020-2021	23	138	124	104	39	128	93%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 7	2021-2022	23	161	145	121	38	166	103%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 8	2022-2023	23	184	166	138	17	183	99%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 9	2023-2024	23	207	186	155	27	210	101%	Parhau i Fonitro	●
Blwyddyn 10	2024-2025	23	230	207	173	22	232	101%	Parhau i Fonitro	●

Dangosydd 24**Polisi 46, Polisi 47, Polisi 50 nifer y tai ychwanegol net a godwyd ¹⁶**

Targed: 960 o dai wedi eu codi dros gyfnod y cynllun ar gyfradd gyfartalog o 62 o dai'r flwyddyn (ers ebrill 2019) dros gyfnod y cynllun (fel y gwelwn o'r taflwybr codi tai – wele'r tabl isod)

Trothbwynt: Mae nifer y tai a godwyd yn 10% o dan y targed disgwyledig erbyn cyfnod adolygiad ffurfiol y cynllun (byddai'r trothbwynt adolygu cyn Medi 2024, blwyddyn 4 y cynllun mabwysiedig). gwneud ymchwil i ddeall pam a, gan ddibynnu ar y canfyddiadau, ystyried a oes angen gweithredu i gynyddu'r cyflenwad.

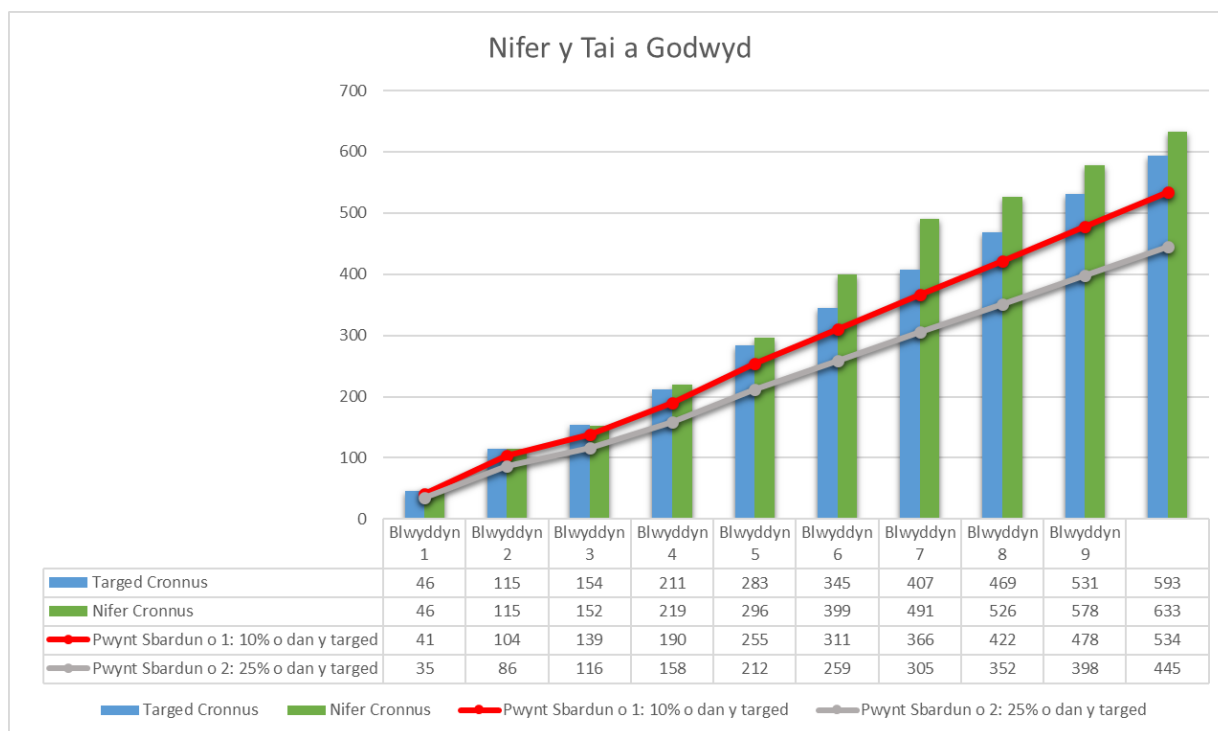
Mae nifer y tai a godwyd yn 25% o dan y targed – penderfynu ar weithredu i gynyddu'r cyflenwad o dai fforddiadwy, gan gynnwys ystyried neilltuo tai ychwanegol ac adolygu ffiniau'r canolfannau.

3.31 Ar y cyfan mae nifer y tai a godwyd yn uwch na'r targed cronrus ar y pwynt hwn – Ebrill 2024. Dangosodd y cam adolygu ffurfiol ym mis Medi 2024 na chyrhaeddwyd unrhyw un o'r trothwyon a bod y gwaith a gwblhawyd ar y cyd uwchlaw'r targed. Mae'r safleoedd hefyd wedi eu mapio ar ein gwefan. ¹⁷

	Blwyddyn	Targed Blynnyddol	Targed Cronrus	Pwynt Sbardun o 1: 10% o dan y targed	Sbardun o 2: 25% o dan y targed	Nifer Blynnyddol	Nifer Cronrus	Perfformiad Blynnyddol	Perfformiad Cronrus	Gweithredu	Trosolwg
Blwyddyn 1	2015-2016	46	46	41	35	46	46	100%	100%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 2	2016-2017	69	115	104	86	69	115	100%	100%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 3	2017-2018	39	154	139	116	37	152	95%	99%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 4	2018 -2019	57	211	190	158	67	219	118%	104%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 5	2019-2020	72	283	255	212	77	296	107%	105%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 6	2020-2021	62	345	311	259	103	399	166%	116%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 7	2021-2022	62	407	366	305	92	491	148%	121%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 8	2022-2023	62	469	422	352	35	526	56%	112%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 9	2023-2024	62	531	478	398	52	578	84%	109%	Parhau i Fonitro	
Blwyddyn 10	2024-2025	62	593	534	445	55	633	89%	107%	Parhau i Fonitro	

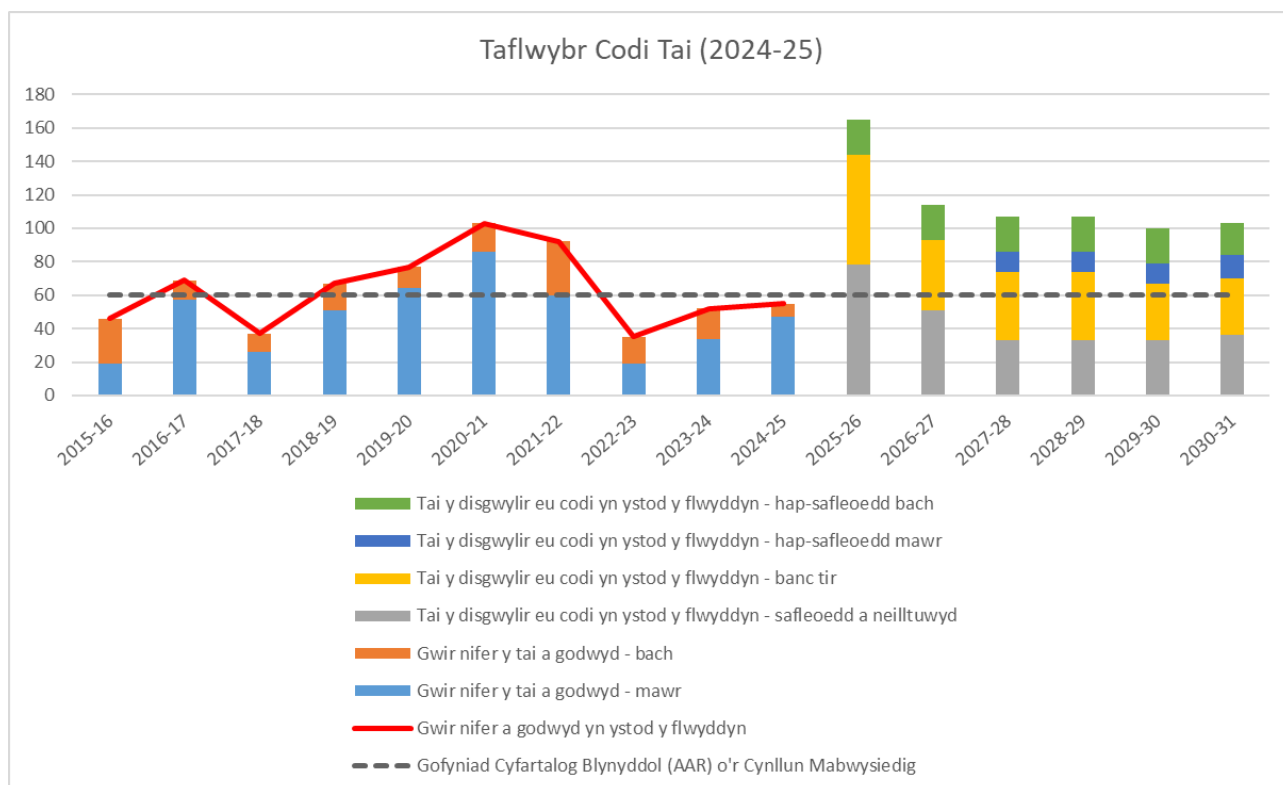
¹⁶ Sylwch fod y cyfeiriad at 960 o dai a gwblhawyd yn ystod Cyfnod y Cynllun yn cynnwys targed o 362 o unedau fforddiadwy – Gweler Polisi 46 Tai (Polisi Strategaeth).

¹⁷ [Monitro Blynnyddol y Cynllun Datblygu Lleol \(arcgis.com\)](https://arcgis.com)

3.32 Ym mis Mawrth 2020, cyhoeddodd Lywodraeth Cymru'r Llawlyfr Cynlluniau Datblygu (Argraffiad 3), oedd yn ei gwneud yn ofynnol i Adroddiad Monitro Blynyddol yr Awdurdod hwn gynnwys diweddariad ar y Taflwybr Codi Tai a chymharu faint o dai'n union a godwyd yn erbyn yr AAR (Gofyniad Cyfartalog Blynyddol).

3.33 Y gofyniad tai ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro yw 960 o dai, a ddangosir ar sail flynyddol fel llinell ddotiog ddu ar y graff isod, gan ddisgwyl gallu codi 60 o dai'r flwyddyn. Cafodd ychydig llai o dai eu codi yn ystod 2024-2025, ond mae'r holl rai y disgwylir iddynt gael eu codi ar ganol eu codi, ac mae'r nifer cronus yn uwch na'r targed cronus.

Nifer Blynnyddol y Tai a Godwyd– Gwir a Rhagolygon – o'i gymharu â'r AAR

Blwyddyn CDL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31
Gwir nifer y tai a godwyd - mawr	19	57	26	51	64	86	60	19	34	47						
Gwir nifer y tai a godwyd - bach	27	12	11	16	13	17	32	16	18	8						
Tai y disgwylir eu codi yn ystod y flwyddyn - safleoedd a neilltuwyd											78	51	33	33	33	36
Tai y disgwylir eu codi yn ystod y flwyddyn - banc tir											66	42	41	41	34	34
Tai y disgwylir eu codi yn ystod y flwyddyn - hap-safleoedd mawr											0	0	12	12	12	14
Tai y disgwylir eu codi yn ystod y flwyddyn - hap-safleoedd bach											21	21	21	21	21	19
Gwir nifer a godwyd yn ystod y flwyddyn	46	69	37	67	77	103	92	35	52	55						
Cyfradd Adeiladu Blynnyddol Disgwyliedig (AABR) o'r Cynllun Mabwysiedig										0	165	114	107	107	100	103
Gofyniad Cyfartalog Blynnyddol (AAR) o'r Cynllun Mabwysiedig	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60

	Targed Blynyddol AAR	Gwir Nifer Blynyddol a Godwyd	Nifer Drosodd / O Dan	Drosodd / O Dan %	Targed Cronnus (AAR)	Nifer Cronnus a Godwyd	Drosodd / O Dan	Drosodd / O Dan %	Gweithredu	Trosolwg
2015-2016	60	46	-14	-23%	60	46	-14	-23%	Parhau i Fonitro	
2016-2017	60	69	9	15%	120	115	-5	-4%	Parhau i Fonitro	
2017-2018	60	37	-23	-38%	180	152	-28	-16%	Parhau i Fonitro	
2018-2019	60	67	7	12%	240	219	-21	-9%	Parhau i Fonitro	
2019-2020	60	77	17	28%	300	296	-4	-1%	Parhau i Fonitro	
2020-2021	60	103	43	72%	360	399	39	11%	Parhau i Fonitro	
2021-2022	60	92	32	53%	420	491	71	17%	Parhau i Fonitro	
2022-2023	60	35	-25	-42%	480	526	46	10%	Parhau i Fonitro	
2023-2024	60	52	-8	-13%	540	578	38	7%	Parhau i Fonitro	
2024-2025	60	55	-5	-8%	600	633	33	6%	Parhau i Fonitro	

3.34 Rhoddir mwy o wybodaeth am ddatblygu a darparu fesul ar ddiwedd yr Adroddiad Monitro Blynyddol.

Dangosydd 25

Polisi 47, Polisi 48 prisiau tai, costau adeiladu, rhenti fforddiadwy

Targed: Mae'r targedau tai fforddiadwy ar gyfer pob ardal marchnad dai leol yn cael eu cynnal

Bydd y dangosyddion allweddol canlynol yn cael eu monitro:

A) Prisiau tai – Data sy'n cynnwys tai ail law yn ogystal â thai newydd ac sy'n ddangosydd cadarn o dueddiadau prisiau tai.

B) Costau adeiladu – Meincnod costau adeiladu a'r mynegai BCIS perthnasol ar gyfer Sir Benfro; a hefyd

C) Rhenti Fforddiadwy – Data Lwfansau Tai Lleol.

Trothbwynt: Bydd yr awdurdod yn ystyried os oes newid o 10% (i fyny neu lawr) mewn unrhyw ddangosydd dros gyfnod parhaus o 12 mis, neu:

A) Os oes newid i fyny neu lawr o 5-9% mewn unrhyw ddau ddangosydd dros gyfnod parhaus o 12 mis; neu:

B) Os oes llai na 10% o newid mewn dangosydd(ion) ond mae'r newid yn barhaus neu os oes tystiolaeth bod newid parhaus wedi digwydd mewn costau datblygu eraill, e.e. costau cyllid, elw i'r datblygwr.

Bydd yr awdurdod yn ystyried a oes angen newidiadau ac a fyddai hyn yn golygu bod angen adolygiad dethol cyn yr adolygiad ffurfiol 4 blynedd sy'n ofynnol

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	(1) Newid o 10% i fyny neu lawr. (2) Neu newid o 5-9% mewn 2 ddangosydd (3) Neu lai na 10% ond mae'r newid yn barhaus.	Mae'r targedau tai fforddiadwy ar gyfer pob ardal marchnad dai leol yn cael eu cynnal.	Gweler AMR 1 am fanylion.	Parhau i fonitro	Gweler AMR 1 i gael manylion	
2022-2023	(1) Newid o 10% i fyny neu lawr. (2) Neu newid o 5-9% mewn 2 ddangosydd (3) Neu lai na 10% ond mae'r newid yn barhaus.	Mae'r targedau tai fforddiadwy ar gyfer pob ardal marchnad dai leol yn cael eu cynnal.	Gweler AMR 2 am fanylion.	Parhau i fonitro.	Gweler AMR 2 i gael manylion	
2023-2024	(1) Newid o 10% i fyny neu lawr. (2) Neu newid o 5-9% mewn 2 ddangosydd (3) Neu lai na 10% ond mae'r newid yn barhaus.	Mae'r targedau tai fforddiadwy ar gyfer pob ardal marchnad dai leol yn cael eu cynnal.	Gweler AMR 2 am fanylion.		Gweler AMR 3 i gael manylion	

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2024-2025	(1) Newid o 10% i fyny neu lawr. (2) Neu newid o 5-9% mewn 2 ddangosydd (3) Neu lai na 10% ond mae'r newid yn barhaus.	Mae'r targedau tai fforddiadwy ar gyfer pob ardal marchnad dai leol yn cael eu cynnal.	Dengys y Gwasanaeth Gwybodaeth am Gostau Adeiladu fod prisiau tendrau wedi cynyddu 0.5% yn chwarter 1af 2025, gan arwain at dwf blynyddol o 2.3%. Yn ystod y 12 mis rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025, gwelwyd cynnydd o 3.8% mewn prisiau tai ar Lefel Genedlaethol (Cymru), tra gwelwyd cynnydd o 2.6% yn Sir Benfro. Ond cofnododd Cymdeithas Adeiladu'r Principality ostyngiad o 4.8% mewn prisiau tai yn Sir Benfro, gyda phrisiau'n cynyddu 4% ar gyfer Cymru yn ei chyfanrwydd. Mae data Cymdeithas Adeiladu'r Principality yn gymharol fach, a'r unig ddata a gofnodir yw newidiadau yn ei phortffolio morgeisi ei hun yng Nghymru. Ystyrir bod data Cofrestrfa Tir y DU yn fwy dibynadwy.		Mae'r perfformiad islaw'r holl bwyntiau Sbarduno. Byddai hyn yn awgrymu y gellir cynnal y gofynion tai ffordiawdy ym mhob un o'r adaloedd marchnad dai leol.	

Dangosydd 26**Polisi 53 Safleoedd sipswyn a theithwyr a safleoedd pobl sioe****Targed: Mae penderfyniadau'r awdurdod yn gyson â'r polisi****Trothbwynt: 1 neu fwy o geisiadau wedi eu cymeradwyo'n groes i'r argymhelliad**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 27**Polisi 51 Dwysedd Tai****Targed: Targed o 30 o dai i'r hectar yng nghanolfannau'r cynllun wedi'i gyflawni****Trothbwynt: 2 neu fwy o ddatblygiadau tai ddim yn darparu 30 o dai i'r hectar oni bai fod cyfiawnhad dros ddwysedd gwahanol o dan Bolisi 51**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 28**Polisi 52 cymysgedd o dai****Targed: Penderfyniadau'n gyson â'r polisi****Trothbwynt: 2 neu fwy o ddatblygiadau tai wedi eu cymeradwyo'n groes i Bolisi 52**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 29**Polisiâu 2-7 canolfannau'r cynllun****Targed: Mae 90% o'r tai a godwyd wedi eu lleoli yng nghanolfannau'r cynllun****Trothbwynt: Mae 20% o'r tai a godwyd wedi eu lleoli yng nghefn gwlad erbyn cyfnod adolygiad ffurfiol y cynllun. gwneud ymchwil i ddeall pam a, gan ddibynnu ar y canfyddiadau, ystyried a oes angen gweithredu i newid y strategaeth ofodol**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	Mae 20% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad.	Mae 90% o'r tai a godwyd yng Nghanolfannau'r Cynllun	Ychydig o dan 20%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	Mae 20% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad.	Mae 90% o'r tai a godwyd yng Nghanolfannau'r Cynllun	Roedd bron i 69% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad ¹⁸	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt. Wele'r sylwebaeth isod.	
2023-2024	Mae 20% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad.	Mae 90% o'r tai a godwyd yng Nghanolfannau'r Cynllun	Ychydig o dan 14%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	Mae 20% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad.	Mae 90% o'r tai a godwyd yng Nghanolfannau'r Cynllun	5.5% o'r tai a godwyd yng nghefn gwlad	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

¹⁸ Mae hyn yn cyfateb i 22 o anheddau gydag 17 o'r rheiny yn rhai a godwyd ar Safle Eithriedig Tai Fforddiadwy (Polisi 49). Roedd 1 o'r rhai a godwyd yn annedd 'cwlhau' gwaddodol a ganiatawyd dan Gynllun Datblygu Lleol 1, ac roedd 2 arall yn ganlyniad i addasu adeiladau priodol yng nghefn gwlad (Polisi 7).

Dangosydd 30**Polisi 52 deiliadaeth tai fforddiadwy****Targed:** Mae 80% o dai fforddiadwy a ganiateir yn dai rhent fforddiadwy**Trothbwynt:** Mae adolygiad blynyddol o'r holl ganiatadau cynllunio yn y flwyddyn honno'n dangos bod yr elfen tai fforddiadwy'n cynnwys llai na 75% o dai rhent fforddiadwy. Gwneud ymchwil i ddeall pam a, gan ddibynnu ar y canfyddiadau, ystyried a oes angen gweithredu i gynyddu'r cyflenwad.

Blwyddyn	Tai Fforddiadwy a Godwyd	Tai Rhent	% o'r Cyfanswm Tai Rhent	Gweithredu	Trosolwg
2015/16	1	1	100	Parhau i Fonitro	
2016/17	46	46	100	Parhau i Fonitro	
2017/18	3	3	100	Parhau i Fonitro	
2018/19	14	14	100	Parhau i Fonitro	
2019/20	25	25	100	Parhau i Fonitro	
2020/21	39	39	100	Parhau i Fonitro	
2021/22	38	38	100	Parhau i Fonitro	
2022/23	17	17	100	Parhau i Fonitro	
2023/24	27	23	85	Parhau i Fonitro	
2024/25	22	21	95	Parhau i Fonitro	

Mae 2024-25 yn cynnwys un annedd a godwyd a oedd wedi cael caniatâd cynllunio fel Aneddiadau Mentrau Gwledig. Yn unol â Pholisi Cynllunio Cymru (Rhifyn 12, Chwefror 2024), paragraff 4.2.38, dylai aneddiadau mentrau gwledig gael eu diffinio hefyd fel tai fforddiadwy fel y'u diffinnir yn TAN 2: Cynllunio a Thai Fforddiadwy, er mwyn sicrhau y bydd yr annedd yn parhau i fod ar gael i ddiwallu'r angen am dai fforddiadwy lleol petai'r cyfiawnhad gwreiddiol yn peidio â bod.

2F Cyfleusterau cymunedol, unedau manwerthu a thrafnidiaeth

Canlyniadau allweddol

- 1) Mae'r cyfleusterau cymunedol presennol wedi eu diogelu a'r ddarpariaeth wedi'i gwella.
- 2) Mae canolfannau manwerthu'r Parc Cenedlaethol yn llawn bywyd ac amrywiol.
- 3) Mae cynigion a allai fod wedi achosi pryderon sylweddol o ran traffig wedi cael eu hosgoi.

Cyd-destun

3.35 **Manwerthu:** Cafodd Covid-19 effaith fawr iawn ar fanwerthu a chanol trefi, ac mae hyn yn parhau i gael effaith 4 blynedd yn ddiweddarach. Er mwyn rhoi ail wynt i ganol trefi, mae Llywodraeth Cymru wedi mabwysiadu dull 'Canol Trefi'n Gyntaf' fel rhan o Dyfodol Cymru 2024. Hefyd, lansiodd y Fforwm Manwerthu newydd Strategaeth Manwerthu ym Mehefin 2022¹⁹ a 'Together for Retail': cynllun gweithredu Fforwm Manwerthu ar gyfer Cymru ym Mai 2023²⁰. Roedd cyfraddau gwacter y Stryd Fawr yng Nghymru yn 17.4% yn 4ydd chwarter 2023, ac mae Cymru yn parhau i fod ag un o'r cyfraddau gwacter uchaf yn y DU mewn perthynas â'r Stryd Fawr.²¹ Nid yw'r sefyllfa'n cael ei hadlewyrchu yng Nghanolfannau Manwerthu'r Parc Cenedlaethol – mae gan y rhan fwyaf lai na 10% o siopau gwag. Wele Ddangosydd 34 isod.

3.36 **Lefi Seilwaith Cymunedol:** Nid oes unrhyw gynlluniau i godi Lefi Seilwaith Cymunedol yn Sir Benfro ar hyn o bryd.

Perfformiad Polisiâu

¹⁹ [Gweledigaeth strategol a rennir ar gyfer y sector manwerthu | Llyw Cymru](#)

²⁰ [Cynllun gweithredu manwerthu | Llyw Cymru](#)

²¹ Ffigurau Consortiwm Manwerthu Cymru.

Dangosydd 31**Polisi 54 cyfleusterau cymunedol a gofynion seilwaith****Targed:** Mae penderfyniadau'r awdurdod yn gyson â'r polisi**Trothbwynt:** Cymeradwyo 1 neu fwy o geisiadau cynllunio'n groes i Bolisi 54 mewn unrhyw flwyddyn

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 32**Polisi 55 Ymrwymadau Cynllunio****Targed:** Cytundebau A106 wedi eu sicrhau'n unol â'r canllawiau**Trothbwynt:** Cymeradwyo 2 gais cynllunio neu fwy'n groes i'r argymhelliad

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	2	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	2	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 33**Polisi 56, 57 Hierarchaeth Manwerthu****Targed:** Mae penderfyniadau'r awdurdod yn gyson â'r polisi**Trothbwynt:** 1 neu fwy o ddatblygiadau'n cael eu cymeradwyo'n groes i'r argymhelliad mewn unrhyw flwyddyn ar gyfer Polisi 56 neu Bolisi 57

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Dangosydd 34**Polisi 56 lle llawr manwerthu gwag****Targed: Dim mwy na 10%****Trothbwynt: Mwy na 10% o le llawr defnydd dosbarth 'a' gwag mewn canolfannau manwerthu am 2 flynedd yn olynol**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	Mwy na 10% am 2 flynedd yn olynol	Llai na 10%	Cyfanswm y lle llawr gwag = 5.7%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	Mwy na 10% am 2 flynedd yn olynol	Llai na 10%	Cyfanswm y lle llawr gwag = 7.8%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	Mwy na 10% am 2 flynedd yn olynol	Llai na 10%	Cyfanswm y lle llawr gwag = 8.2%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	Mwy na 10% am 2 flynedd yn olynol	Llai na 10%	Cyfanswm y lle llawr gwag = 6.9%	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Lle Llawr Defnydd Dosbarth 'A' Gwag mewn Canolfannau Manwerthu yn y Parc Cenedlaethol

Blwyddyn	Cyfanswm	Dinbych-y-Pysgod	Tyddewi	Trefdraeth	Saundersfoot
2021-2022	5.7%	8.7%	3.2%	0%	0.7%
2022-2023	7.8%	13%	3.2%	0%	2.4%
2023-2024	8.2%	12.7%	7%	0%	1.5%
2024-2025	6.9%	9.6%	8.5%	0%	1.1%

Dangosydd 35**Polisi 59 Trafnidiaeth****Targed: 0 o geisiadau'n groes i'r argymhelliad****Trothbwynt: Cymeradwyo 1 cais cynllunio neu fwy'n groes i'r argymhelliad**

Blwyddyn	Trothbwynt	Targed	Perfformiad	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2022-2023	1	0	0	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2023-2024	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	
2024-2025	1	0	0	Parhau i fonitro.	Perfformiad yn parhau i fod o dan y Trothbwynt.	

Canllawiau Cynllunio Atodol

Dangosydd 37

Canllawiau Cynllunio Atodol Allweddol

Targed: Mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol allweddol o fewn blwyddyn i fabwysiadu'r cynllun (medi 21) = 6 dogfen ganllawiau (* yn y tabl isod).

Trothbwynt: 1 neu fwy o ddogfennau canllawiau heb eu mabwysiadu

Statws	Nifer	Mawrth 2023
Wedi mabwysiadu	27 ²²	
Ymgynghori	1	
Wrthi'n drafftio / ail-ddrafftio	4	
Interim / cario drosodd	3	
Nes ymlaen / gohirio	4	

Teitl	Statws Presennol – Adroddiad Monitro Blynnyddol 2022	Statws
Tai Fforddiadwy	Canllawiau Cynllunio Atodol Interim ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 – Medi 2020 (gyda PCC) Yn cael eu paratoi ar y cyd â PCC ar gyfer LDP2 ynghyd â Strategaeth Tai Fforddiadwy ar gyfer Sir Benfro.	
Archeoleg	Wedi mabwysiadu Mai 2021 (gyda PCC)	
Bioamrywiaeth	Wedi mabwysiadu Mai 2021 (gyda PCC)	
Gwersylla, Carafanau a Chabanau	Wedi mabwysiadu Mai 2021	
Gwaith Glo - Ansefydlog	Wedi mabwysiadu Hydref 2022	
Ardaloedd Cadwraeth ²³	Wedi mabwysiadu Hydref 2022. Dechreuodd cyfnod ymgynghori Ceir Cresswell ar 31/05/25	
Addasu Adeliadau yng Nghefn Gwlad	Newydd – pethau i ymgynghori y neu cylch a'u rhoi ar waith yn 2025.	

²² Yn cynnwys 13 o ddogfennau Ardal Gadwraeth

²³ Angl, Caerfarchell, Ynys Bŷr, Yr Aber Bach, Maenorbŷr, Trefdraeth a Threfdraeth a'r Parrog, Portclew, Porthgain, Saundersfoot, Solfach, Tyddewi, Trefin a Dinbych-y-pysgod.

Teitl	Statws Presennol – Adroddiad Monitro Blynnyddol 2022	Statws
Tirlun	Wedi mabwysiadu Mehefin 2011 Canllawiau Cynllunio Atodol Interim ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 – Medi 2020 Gweithredu Canllawiau Interim tan y bydd diweddariadau LANDMAP wedi eu derbyn.	
Goleuadau / Awyr Dywyll	Canllawiau Arfer Da Llywodraeth Cymru – Cynllunio ar gyfer Cadwraeth a Gwella Awyr Dywyll – dylid eu rhoi ar waith ar ôl cynnal ymgynghoriad yn 2025	
Colli Cyfleusterau Cymunedol	Newydd – angen cadarnhad ar rôl y Canllawiau.	
Colli Gwesteion	Wedi mabwysiadu Medi 2023	
Parcio	Wedi mabwysiadu Mai 2021.	
Ymrwymadau Cynllunio	Canllawiau Cynllunio Atodol Interim ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 – Medi 2020 (gyda PCC). Bydd yr adolygiad yn cael ei arwain gan Gyngor Sir Benfro.	
Hamdden	Ychydig iawn o weithgareddau niweidiol y gellir eu rheoli drwy gynllunio defnydd tir. Bydd rôl bosib y canllawiau cynllunio atodol yn parhau i gael ei thrafod.	
Anheddau Newydd yn Lle Rhai Presennol yng Nghefn Gwlad	Newydd – pethau i ymgynghori yn eu cylch a'u rhoi ar waith yn 2025	
Safleoedd Geoamrywiaeth Rhanbarthol Bwysig	Wedi mabwysiadu Hydref 2022	
Ynni Adnewyddadwy	Wedi mabwysiadu Mai 2021.	
Ddiogelu Parthau Mwynau	Wedi mabwysiadu Hydref 2022.	
Cymeriad Morlun	Wedi mabwysiadu Medi 2023	
Dyluniad Siopau Ffrynt		
Dylunio a Datblygu Cynaliadwy ²⁴	Wedi mabwysiadu Mai 2021.	
Effaith Gronnys Tyrbinau Gwynt	Wedi mabwysiadu Hydref 2022	

²⁴ Yn cyfuno Lleoliad a Dyluniad Adeiladau Fferm a Dylunio Cynaliadwy

Teitl	Statws Presennol – Adroddiad Monitro Blynnyddol 2022	Statws
Cynlluniau Lle: - Ymddiriedolaeth Tir Cymunedol	Wedi mabwysiadu Mai 2021.	
Canllawiau Coed a Choetiroedd	Wedi mabwysiadu Medi 2023	

Effeithiolrwydd polisïau a chanllawiau ar apêl

3.37 Yn y cyfnod rhwng Ebrill 2024 a Mawrth 2025, cafwyd 12 penderfyniad apelio yn erbyn gwrthod caniatâd cynllunio. Caniatawyd tair apêl a gwrthodwyd naw. Hefyd, gwrthodwyd dau gais am gostau, a gwrthodwyd yr apêl berthnasol. Roedd dwy apêl yn apelio yn erbyn camau gorfodi. Caniatawyd un a gwrthodwyd y llall a chadarnhawyd yr hysbysiad.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl ²⁵
NP/22/0600/FUL – Safle gwersylla statig bach newydd a lleiniau tymhorol ar dir ffermio â'r presennol	Gwrthodiad Dirprwyedig: Nid ystyriwyd bod y cynnig yn gyfwerth ag arallgyfeirio ar fferm, ac ystyriwyd nad oedd yn cynnwys unrhyw un o'r ffurfiau datblygu derbyniol a ddiffinnir ym Mholisi 7 (Cefn Gwlad); o'r herwydd, nid ystyriwyd bod modd cyfiawnhau lleoliad cefn gwlad. Hefyd, ystyriwyd bod safle'r cais yn groes i egwyddorion creu lleoedd cynaliadwy ac yn groes i ddibenion y Parc Cenedlaethol. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 7 (Cefn Gwlad), 14 (Gwarchod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro), 29 (Dylunio Cynaliadwy), 38 (Economi Ymwelwyr), 41 (Datblygu Meysydd Carafannau, Gwersylla a Chabanau), 45 (Arallgyfeirio ar Ffermydd) a 59 (Trafnidiaeth Gynaliadwy).	CAS-02981-B6Y8Y6 Gwrthodwyd 03/05/2024 Daeth yr arolygydd i'r casgliad nad oedd y datblygiad yn cynnwys unrhyw un o'r ffurfiau datblygu derbyniol a ddiffinnir ym Mholisi 7, ac y byddai'n arwain at ddatblygiad annerbyniol yng nghefn gwlad – sef datblygiad a fyddai'n cael effaith niweidiol ar y Parc Cenedlaethol, yn methu â gwarchod na gwella'r harddwch naturiol, ac yn cael effaith niweidiol ar y nodweddion arbennig. Hefyd, nododd yr Arolygydd na ellid ystyried bod y cynnig yn cyfateb i arallgyfeirio ar fferm ac y byddai'r cynnig yn arwain at ddatblygiad anghynaliadwy yn groes i Bolisïau 29 a 59 y Cynllun Datblygu Lleol a Pholisi Cynllunio Cymru.

NP/22/0600/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 1, 7, 14, 29, 38, 41, 45 ac 59 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

²⁵ [Chwilio am achos \(llyw.cymru\)](#)

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/24/0005/FUL – Estyniad arfaethedig i do'r llawr cyntaf, portsh mynediad newydd, estyniad i'r ochr a phaneli solar	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol annerbyniol ar nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol a'r mwynhad dilynol o'r nodweddion hynny. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 7 (Cefn Gwlad), 8 (Nodweddion Arbennig), 9 (Llygredd Golau), 11 (Safleoedd a Rhywogaethau o Bwysigrwydd Cenedlaethol), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro), 29 (Dylunio Cynaliadwy) a 30 (Amwynderau).	CAS-03405-N7W7L9 Gwrthodwyd 13/08/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'r cynnig yn achosi niwed gwirioneddol i gymeriad a gwedd yr ardal amgylchynol ac na fyddai'n gwarchod nac yn gwella nodweddion arbennig Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro. O'r herwydd, byddai'r cynnig yn groes i Bolisïau 8, 14, 29 a 30, a hefyd byddai'n groes i amcanion Polisi Cynllunio Cymru 12. Hefyd, daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'r cynnig yn sicrhau gwelliannau bioamrywiaeth i esgor ar fudd net, gan gydymffurfio â Pholisi 11 a Pholisi Cynllunio Cymru.

NP/24/0005/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 8, 14, 28 ac 30 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0356/DPO: Gollwng Adran 106 i gael gwared â chyfyngiad deiliadaeth amaethyddol mewn cytundeb cyfreithiol	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd bod y cytundeb cyfreithiol A106 yn angenrheidiol ac yn rhesymol er mwyn rheoli eiddo a ganiateir fel eithriad mewn lleoliad cefn gwlad.	CAS-03299-J9V5M3 Caniatawyd 09/09/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad nad oes diben defnyddiol yn perthyn i'r rhwymedigaeth gynllunio gan ei bod yn ailadrodd yr amod cynllunio a gymhwyswyd at y caniatâd sy'n manylu ynghylch deiliadaeth yr eiddo. Caniataodd yr Arolygydd ollwng yr amod.

NP/23/0356/DPO: Mae'r apêl yn ymwneud â gollwng rhwymedigaeth gynllunio sy'n ailadrodd amod sydd ynghlwm wrth ganiatâd cynllunio. Ni cheir unrhyw wrthdaro o ran polisïau gyda'r apêl hon.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0124/FUL: Newid defnydd toiledau cyhoeddus gwag er mwyn creu bar coffi/parlwr hufen iâ tecawê a siop fanwerthu yn ymwneud â'r traeth. Estyniad bach i gefn yr adeilad er mwyn creu cegin a thoiled cyhoeddus newydd i bobl anabl.	Gwrthodwyd y cynnig gan y Pwyllgor: Byddai'r cynnig i ymestyn yr eiddo, sydd wedi'i leoli'n gyfan gwbl mewn parth llifogydd C2, yn dwysáu defnydd o adeilad presennol, ac ystyrir bod hyn yn groes i Bolisi 34 (Llifogydd a Gorlif Arfordirol) a Pholisi 35 (Datblygiad yn yr Ardal Rheoli Newid Arfordirol). Ystyriwyd bod yr elfen fanwerthu arfaethedig yn groes i Bolisi 57 (Canolfannau Siopa Tref a Rhanbarth) a Pholisi 54 (Cyfleusterau Cymunedol).	CAS-03308-M9M1L2 Gwrthodwyd 27/09/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad bod yr eiddo wedi'i leoli mewn ardal lle ceir perygl llifogydd sylweddol ac na lwyddodd y cynnig i fodloni'r profion cyfiawnhau fel y'u nodir yn TAN15. O'r herwydd, mae'r cynnig yn groes i Bolisiâu 34 a 35. Nid oedd yr Arolygydd o'r farn y byddai'r cynnig yn groes i Bolisi 57.

NP/23/0124/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisiâu 34 a 35 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0333/PNA: Adeilad ystafell sych / sied lles arfaethedig	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd bod y cynnig angen cymeradwyaeth flaenorol. Ystyriwyd y byddai'r datblygiad arfaethedig – yn sgil creu cyfadeilad ar wahân mewn uned amaethyddol, heb gynnwys unrhyw un o'r ffurfiau datblygu derbyniol yng nghefn gwlad – yn groes i Bolisi 7 (Cefn Gwlad). Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisiâu 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 7 (Cefn Gwlad), 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro), 30	CAS-03286-L3K6H0 Gwrthodwyd 09/10/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad nad oedd yr ymgeisydd wedi dangos nad oedd yr adeilad yn rhesymol angenrheidiol ac nad oedd yn adeilad a oedd wedi'i gynllunio ar gyfer dibenion amaethyddol, ac o'r herwydd na châi ei ganiatáu gan Ran 6 y Gorchymyn Datblygu Cyffredinol a Ganiateir. O'r herwydd, nid ystyriodd yr Arolygydd faterion yn ymwneud â lleoliad, cynllun na gwedd allanol yr adeilad ac nid ystyriwyd unrhyw bolisiâu.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
	(Amwynderau) a 43 (Safleoedd Cyflogaeth).	

NP/23/0333/PNA Mae'r apêl yn ymwneud â'r Gorchymyn Datblygu Cyffredinol a Ganiateir. Ni cheir unrhyw wrthdaro o ran polisïau gyda'r apêl hon.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0556/FUL: Cadw rhandy preswyl ac adeiladu estyniad cwrtil preswyl	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd bod y cynnig wedi creu tŷ annedd ar wahân mewn lleoliad cefn gwlad, yn groes i Bolisi 7 (Cefn Gwlad). Hefyd, ystyriwyd bod y cynnig wedi creu uned hunanarlwyo yn groes i Bolisi 40 (Datblygiad Hunanarlwyo). Ni lwyddwyd i sicrhau unrhyw gyfraniad ariannol at dai fforddiadwy oddi ar y safle trwy gytundeb cyfreithiol, ac o'r herwydd ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisi 48 (Tai Fforddiadwy). Byddai ymestyn y cwrtil yn arwain at golli Tir Amaethyddol Gradd 2 (y Tir Gorau a Mwyaf Amlbwrpas), ac o'r herwydd ystyriwyd ei fod yn groes i Bolisi Cynllunio Cymru.	CAS-03363-Z0R5T5 Caniatawyd 08/10/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad bod y prif dŷ annedd yn cael ei feddiannu dan ddefnydd C3 (unig breswylfa neu brif breswylfa), ac o'r herwydd bod y rhandy'n cael ei feddiannu at ddefnydd ategol i'r prif dŷ annedd yn hytrach nag fel uned llety ar wahân. O'r herwydd, ni chafwyd gwrthdaro â Pholisi 7. Gan fod y casgliad yn nodi bod y rhandy yn adeilad ategol, nid oedd Polisi 40 yn berthnasol i'r achos hwn; a chan nad oedd y datblygiad yn cynnwys tai newydd ar gyfer y farchnad breifat, nid oedd Polisi 48 yn berthnasol. Hefyd, daeth yr Arolygydd i'r casgliad na fyddai ymestyn y cwrtil yn cael effaith sylweddol ar ddarparu'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas.

NP/23/0556/FUL: Roedd yr Arolygydd o'r farn mai adeilad ategol oedd y rhandy. Nid yw'r penderfyniad yn amau priodoldeb nac effeithiolrwydd y polisïau ac ni cheir unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu bod angen adolygu'r polisïau'n ddi-oed.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/24/0175/FUL: Estyniad llawr cyntaf yng nghefn yr adeilad. Ymestyn y garej ac ailwampio'r dreif / man parcio.	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd y byddai'r cynnig yn ymwithiol ac y byddai'n arwain at effaith weledol niweidiol iawn, yn enwedig ar y nodweddion arbennig. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 6 (Canolfannau Gwledig), 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro), 29 (Dylunio Cynaliadwy) a 30 (Amwynderau).	CAS-03692-Q1R7J0 Gwrthodwyd 15/11/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad na fyddai'r datblygiad arfaethedig yn gwrthdaro â Pholisïau 1, 6, 8 nac 14, ond y byddai'n groes i Bolisïau 29 a 30 gan nad oedd wedi'i gynllunio'n dda mewn perthynas â lleoliad a gwahanolrwydd a chan nad oedd ei raddfa'n cyd-fynd â'r ardal amgylchynol.

NP/24/0175/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 29 a 30 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0555/S73: Amrywio amod i ymestyn caniatâd am 5 mlynedd arall ar ôl y 'dyddiad dod i ben' gwreiddiol.	Gwrthodiad Dirprwyedig: Gwelwyd newid arwyddocaol sylweddol ers rhoi'r caniatâd; erbyn hyn, mae'r safle'n gorwedd y tu allan i derfynau unrhyw Ganolfan ac mae wedi'i leoli mewn cefn gwlad. O'r herwydd, byddai'r cynnig yn awr yn groes i Bolisi 7 (Cefn Gwlad) – sef polisi nad yw'n caniatáu adeiladu tai newydd ar gyfer y farchnad agored yng nghefn gwlad. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 7 (Cefn Gwlad) a 50 (Cynigion Datblygu Tai).	CAS-03508-D8N9V2 Gwrthodwyd 18/11/2024 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'r datblygiad arfaethedig yn gwrthdaro â Pholisïau 7 a 50. Hefyd, daethpwyd i'r casgliad y byddai amrywio Amod 1 er mwyn ymestyn y terfyn amser ar gyfer rhoi'r caniatâd cynllunio ar waith yn gwrthdaro â'r cynllun datblygu sy'n bodoli. Gwrthodwyd cais am gostau, oherwydd daeth yr Arolygydd i'r casgliad na ddangoswyd bod yr Awdurdod wedi ymddwyn mewn modd afresymol gan arwain at gostau diangen neu afraid.

NP/23/0555/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 7 a 50 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/23/0246/FUL: Newid defnydd golff byr ac estyniad sy'n cynnwys 10 o garafannau / cabanau symudol pwrpasol hunangynhwysol a maes pario, ynghyd â gwelliannau ecolegol.	Gwrthodwyd y cynnig gan y Pwyllgor: Nid ystyriwyd bod yr estyniad arfaethedig wedi'i sgrinio'n dda. Ystyriwyd y byddai'n arwain at effaith weledol ar dirwedd y Parc Cenedlaethol ac na fyddai'n diogelu ymdeimlad o bellnigrwydd a llonyddwch. Hefyd, ystyriwyd bod y cynnig mewn lleoliad anghynaliadwy ac y byddai'n arwain at gynyddu'r defnydd o geir a cholli'r Tir Amaethyddol Gorau a Mwyaf Amlbwrpas. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro, 29 (Dylunio Cynaliadwy) a 41 (Datblygu Meysydd Carafannau, Gwersylla a Chabanau).	CAS-03561-G3F9L4 Gwrthodwyd 29/01/2025 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'r datblygiad arfaethedig yn niweidiol i wedd a chymeriad gwledig yr ardal amgylchynol a'r Ardal Cymeriad Tirwedd, ac na fyddai'n gwarchod nac yn gwella nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol. Daeth yr Arolygydd i'r casgliad nad oedd y cynnig yn cydymffurfio â Pholisïau 8, 14 a 41 oherwydd rhesymau'n ymwneud â'r dirwedd, a Pholisïau 29 a 59 oherwydd y lleoliad anghynaliadwy a'r ddibyniaeth ar geir preifat. Hefyd, daethpwyd i'r casgliad y byddai'r cynnig yn arwain at golli'r tir amaethyddol gorau a mwyaf amlbwrpas a'i fod, o'r herwydd, yn groes i Bolisi Cynllunio Cymru.

NP/23/0246/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 8, 14, 29, 41 a 59 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/22/0675/MOD: Cynnig i ollwng cytundeb Adran 106.	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd bod y cytundeb cyfreithiol A106 yn angenrheidiol ac yn rhesymol er mwyn rheoli eiddo a ganiateir fel eithriad mewn lleoliad cefn gwlad.	CAS-03493-R0N0B5 Caniatawyd 04/02/2025 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad nad oes diben defnyddiol yn perthyn i'r rhwymedigaeth gynllunio gan ei bod yn ailadrodd yr amod cynllunio a gymhwyswyd at y caniatâd sy'n manylu ynghylch deiliadaeth yr eiddo. Caniataodd yr Arolygydd ollwng yr amod.

NP/22/0675/MOD: Mae'r apêl yn ymwneud â gollwng rhwymedigaeth gynllunio sy'n ailadrodd amod sydd ynghlwm wrth ganiatâd cynllunio. Ni cheir unrhyw wrthdaro o ran polisïau gyda'r apêl hon.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/24/0126/FUL: Dymchwel cegin bresennol. Addasu ffenestri presennol ac adeiladu estyniad.	Gwrthodiad Dirprwyedig: Nid ystyriwyd bod y cynnig yn cyd-fynd yn dda â dyluniad, ffurf na chymeriad yr annedd. Ystyriwyd y byddai'n amharu ar nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol ac y byddai'n arwain at niweidio amwynderau gweledol. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro), 29 (Dylunio Cynaliadwy) a 30 (Amwynderau).	CAS-03912-Z4V6P9 Gwrthodwyd 10/03/2025 Er nad oedd y cynnig yn gwrthdaro â Pholisïau 8 ac 14, daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'n cael effaith niweidiol ar gymeriad a gwedd yr ardal amgylchynol, yn groes i amcanion Polisiâu 29 a 30 sy'n mynnu y dylai datblygiadau fod wedi'u cynllunio'n dda mewn perthynas â lleoliad a gwahanolrwydd ac y dylai eu graddfa gyd-fynd â'r ardal amgylchynol.

NP/24/0126/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 29 a 30 yn dangos bod y polisiâu hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
NP/24/0204/FUL: Codi Pod Arian Cymunedol	Gwrthodiad Dirprwyedig: Ystyriwyd y byddai'r cynnig yn cael effaith annerbyniol ar nodweddion arbennig a hanesyddol y Parc Cenedlaethol yn y lleoliad hwn. Hefyd, ystyriwyd y byddai'r cynnig yn ymwthiol yn weledol, ystyriwyd na fyddai'n cynnig budd net i fioamrywiaeth, ac ystyriwyd bod ei raddfa, ei leoliad a'i ddyluniad yn groes i'r polisi manwerthu. Ystyriwyd bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc	CAS-03782-L1M6C7 Gwrthodwyd 26/03/2025 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad y byddai'r pod arian yn achosi niwed i arwyddocâd heneb gofrestredig, na fyddai'n diogelu cymeriad na gwedd yr Ardal Gadwraeth, ac y byddai'n achosi niwed i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol. Daeth yr Arolygydd i'r casgliad bod y cynnig yn groes i Bolisïau 1, 8, 14, 29, 30, 56 a 57. Gwrthodwyd cais am gostau, oherwydd daeth yr Arolygydd i'r casgliad na ddangoswyd bod yr Awdurdod wedi ymddwyn mewn modd afresymol gan arwain at gostau diangen neu afraid.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Wrthod	Penderfyniad Apêl
	Cenedlaethol Arfordir Penfro), 29 (Dylunio Cynaliadwy), 30 Amwynderau), 56 (Manwerthu yn y Parc Cenedlaethol) a 57 (Canolfannau Siopa Tref a Rhanbarth).	

NP/24/0204/FUL: Mae gwrthod yr apêl gan gyfeirio at Bolisïau 1, 8, 14, 29, 30, 56 a 57 yn dangos bod y polisïau hyn yn gweithredu'n effeithiol.

Apeliadau Gorfodi

Manylion y Cais	Rhesymau dros Orfodi	Penderfyniad Apêl
Hysbysiad Gorfodi EC21/0041 – Torri mesur rheoli cynllunio: gosod pedwar o oleuadau to a chodi balwstrad gwydr ar hyd wal blaengwrt terfyn blaen.	Ystyriwyd bod torri'r mesur cynllunio wedi achosi niwed i amwynder y Parc Cenedlaethol. Ystyrir bod y datblygiad yn groes i Bolisïau 1 (Dibenion a Dyletswydd y Parc Cenedlaethol), 8 (Nodweddion Arbennig), 14 (Gwarchod a Gwella Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro) a 29 (Dylunio Cynaliadwy).	CAS-02702-F3N3G4 Caniatawyd 03/02/2025 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad na chaiff y datblygiad fawr ddim effaith oddi mewn i'r Ardal Gadwraeth ehangach ac nad yw'n newid cymeriad cyffredinol y pentref. Daeth yr Arolygydd i'r casgliad nad oedd y datblygiad yn gwrthdaro â Pholisïau 1, 8 nac 14. Diddymwyd yr hysbysiad gorfodi a rhoddwyd caniatâd cynllunio.

EC21/0041: Roedd yr Arolygydd o'r farn nad oedd y datblygiad yn gwneud fawr ddim niwed i'r Ardal Gadwraeth. Nid yw'r penderfyniad apelio yn amau priodoldeb nac effeithiolrwydd y polisïau ac ni cheir unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu bod angen adolygu'r polisïau'n ddi-oed.

Manylion y Cais	Rhesymau dros Orfodi	Penderfyniad Apêl
Hysbysiad Gorfodi EC24/0029 – Torri mesur rheoli cynllunio: Heb ganiatâd cynllunio, gwneud newid pwysig i'r defnydd a wneir o'r tir – o goetir i goetir defnydd cymysg a defnydd preswyl.	Gofyniad i roi'r gorau'n barhaol i ddefnyddio'r tir ar gyfer lleoli cartref symudol a charafân, a chael gwared yn barhaol â chartref symudol a charafân ac adfer y tir i'w gyflwr blaenorol o fewn 6 wythnos i'r hysbysiad.	CAS-03684-C2Y0L6 Gwrthodwyd yr Apêl a Chadarnhawyd yr Hysbysiad 20/032025 Daeth yr Arolygydd i'r casgliad bod angen cyflwyno cyfnod 6 wythnos ar gyfer cydymffurfio â'r hysbysiad gorfodi, er mwyn osgoi niwed estynedig i'r cyhoedd.

EC24/0029: Mae'r apêl yn ymwneud â chyfnod amser ar gyfer cydymffurfio â gofynion yr Hysbysiad Gorfodi ac nid oes angen ystyried Polisiâu.

4. Monitro Arfarniad Cynaliadwyedd

Cynnydd yr Amcanion Cynaliadwyedd

Amcan Cynaliadwyedd 1

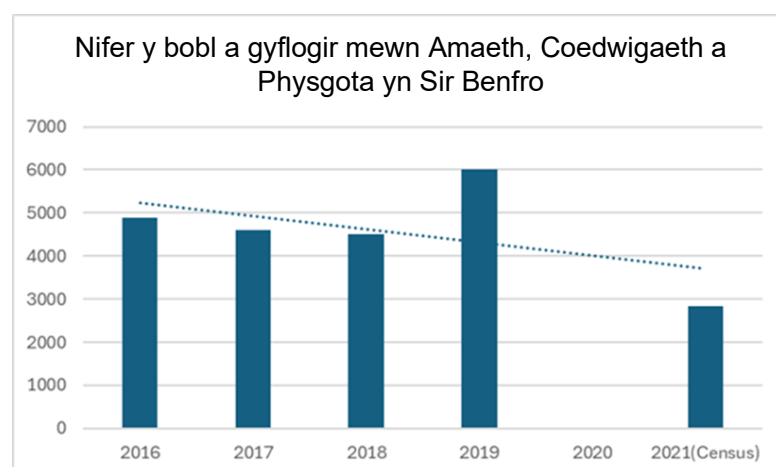
Sectorau amaeth a choedwigaeth sy'n economaidd hyfw ac yn cyfrannu at warchod a gwella tirlun, bioamrywiaeth a lles cymunedol.

Sylwebaeth:

Mae ffigurau gan StatsCymru ar gyfer cyflogaeth yn ôl diwydiant ac ardaloedd yn ddangosydd rhesymol o iechyd y sectorau amaeth a choedwigaeth yn y Sir. Yn ôl y data presennol, roedd dirywiad mewn cyflogaeth yn y sectorau amaeth, coedwigaeth a physgota rhwng 2016 a 2018, ond cynnydd amlwg yn 2019.

Nid oes unrhyw ddiweddariadau i'r set ddata hon, a ddarperir gan StatsCymru, wedi cael eu cyhoeddi ers i ddata 2019 gael ei gyhoeddi. Mae data sy'n deillio o Gyfrifiad 2021 yn dangos bod yna ddirywiad sylweddol yn nifer y gweithwyr yn y meysydd amaethyddiaeth, coedwigaeth a physgota.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021 – 2022	Parhau i fonitro	Mae angen mwy o ddata i lunio casgliadau – y data diweddaraf wedi'i gynnwys.	-
2022 - 2023	Parhau i fonitro	Mae angen mwy o ddata i lunio casgliadau – y data diweddaraf wedi'i gynnwys.	-
2023-2024	Parhau i fonitro	Mae angen dangosydd arall ar gyfer yr amcan hwn.	-
2024-2025	Mae angen dangosydd amgen ar gyfer yr amcan hwn.	Mae angen dangosydd amgen ar gyfer yr amcan hwn.	-

Cyflogaeth yn y gweithle yn ôl diwydiant ac ardal ([StatsCymru](#)) data wedi ei godi ar 02/08/2023.– TS060A-Diwydiant, Cyfrifiad 2021 ([NOMIS](#))

Amcan Cynaliadwyedd 2

Lleoli datblygiadau fel eu bod yn lleihau'r galw am deithio, yn enwedig mewn ceir

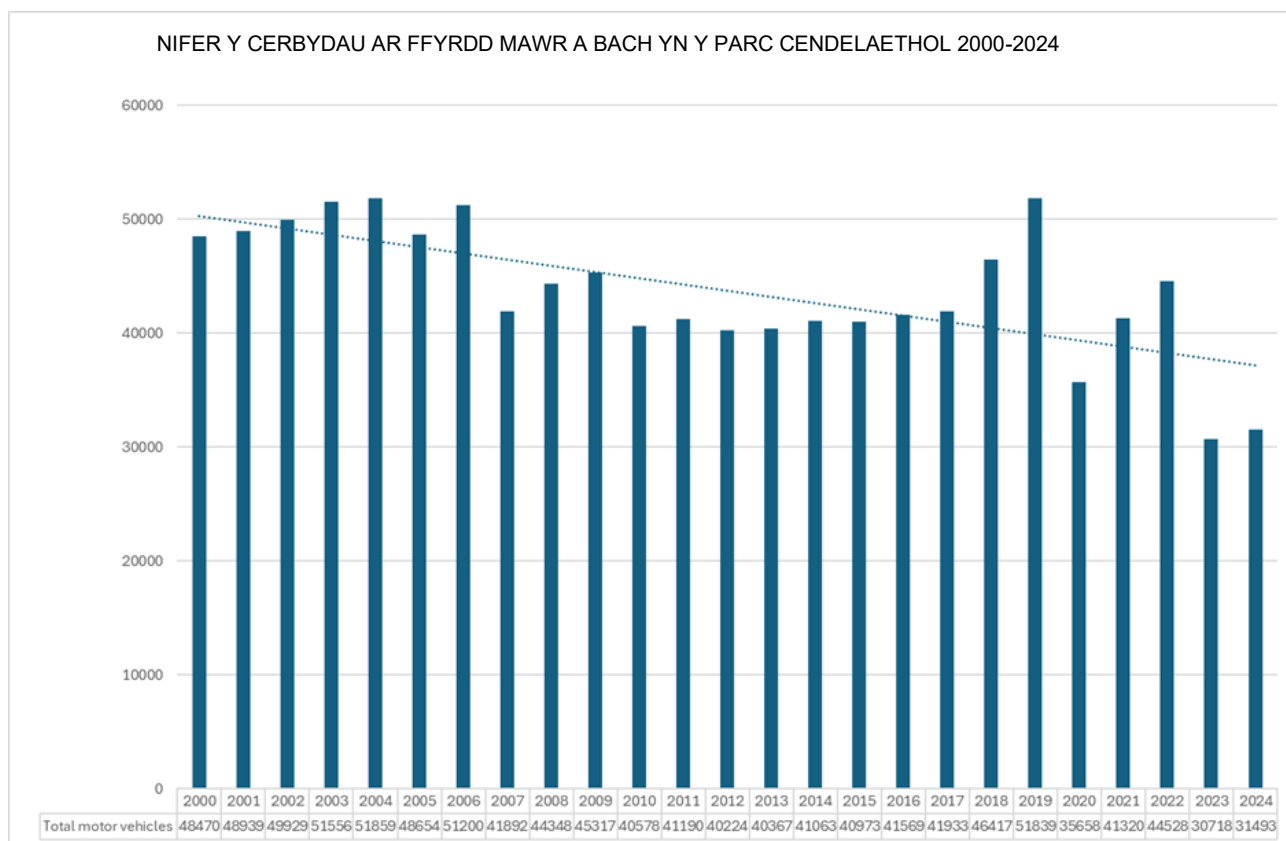
Sylwebaeth:

Mae data traffig gan yr Adran Drafnidiaeth (2000-2024) ar gyfer lleoliadau oddi mewn i'r Parc Cenedlaethol yn dangos bod lefelau traffig wedi bod yn gyson rhwng 2010 a 2017, a'u bod wedi cyrraedd eu brig yn 2018 a 2019. Yna, gwelwyd gostyngiad arwyddocaol yn 2020 – oherwydd y pandemig Covid-10, yn ôl pob tebyg. Cynyddodd y traffig drachefn yn 2021 a 2022, ond gwelwyd y lefelau isaf a gofnodwyd yn 2023, sef 13,810 yn llai o gerbydau o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Yn 2024, gwelwyd rhywfaint o gynnydd yn y traffig – sef cynnydd o 775 o gerbydau. Er na wyddys yn iawn beth sydd wrth wraidd yr amrywio diweddar hwn mewn lefelau traffig, efallai ei fod yn adlewyrchu dirywiad yn nifer yr ymwelwyr.

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn cefnogi'r amcan hwn trwy gynnal neu wella cyfleusterau cymunedol a chyfyngu ar ddatblygiadau mewn ardaloedd â seilwaith gwael.

Dangosydd 31 yn y Cynllun Datblygu Lleol: Yn ôl Polisi 54 (Cyfleusterau Cymunedol a Gofynion Seilwaith), ni chollwyd unrhyw gyfleusterau cymunedol o bwys ac ni chymeradwywyd unrhyw geisiadau cynllunio i'w colli a oedd yn groes i ofynion Polisi 54 (wele hefyd Amcan SA 13).

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

[Cyfrif Traffig yr Adran Drafnidiaeth](#) – data wedi ei godi ar 17/06/2025

Amcan Cynaliadwyedd 3

Gwarchod a gwella tirluniau, trefluniau a morluniau a'u holl gynhwysion cyfansawdd (gan gynnwys yr amgylchedd adeiledig ac archeoleg) sy'n berthnasol i nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol.

Sylwebaeth:

Mae pryderon am newidiadau tymor hir i ansawdd tirlun y Parc Cenedlaethol yn rhan o'r rhesymeg sy'n gysylltiedig â'r amcan hwn.

Mae cyfraniadau'r Cynllun Datblygu Lleol at yr amcan SA hwn yn dod o gymhwyso polisi a chanllawiau cynllunio atodol ar nodweddion arbennig y Parc Cenedlaethol, Gwarchod y Tirlun, Ynni Adnewyddadwy ac Effaith Gronnus Tyrbinau Gwynt.

Mae'r perfformiad yn ôl Dangosydd 4 yn dangos nad oes unrhyw geisiadau wedi'u cymeradwyo yn groes i argymhellion y swyddogion yn ystod y cyfnod monitro hwn

Mae Dangosydd 14 yn ymwneud â chymhwyso'r Polisi a'r Canllawiau Cynllunio Atodol ar gyfer Ynni Adnewyddadwy o ran effaith gronnus tyrbinau gwynt ar y tirlun ac amwynder gweledol. Dros y cyfnod monitro hwn, ni chaniatwyd unrhyw geisiadau oedd yn anghyson â'r Polisi neu'r Canllawiau Cynllunio Atodol.

Casgliad: Mae perfformiad yn y gorffennol ar gyfer yr Amcan SA hwn wedi bod yn destun pryder, a chyfnod monitro 2022-2023 yn benodol, pan gafodd tri chais eu cymeradwyo a oedd, ym marn y swyddogion, yn groes i Bolisi 8 (Nodweddion Arbennig), gan fynd y tu hwnt i'r pwynt sbarduno ar gyfer Dangosydd 4. Cymerwyd camau gweithredu ar ffurf hyfforddiant i Aelodau, ac yn ystod y cyfnod monitro hwn, nid oes unrhyw ganiatâd wedi'i ddyfarnu yn groes i argymhellion.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Angen ymchwilio / ymchwil pellach.	Mae'r perfformiad yn bryderus oherwydd mae'r nodweddion arbennig yn greiddiol i ddynodiad y Parc Cenedlaethol.	
2022-2023	Angen hyfforddiant	Mae'r perfformiad yn bryderus oherwydd mae'r nodweddion arbennig yn greiddiol i ddynodiad y Parc Cenedlaethol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Mae'r perfformiad yn y cyfnod monitro hwn yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Mae'r perfformiad yn y cyfnod monitro hwn yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 4

Cynyddu nifer y preswylwyr ac ymwelwyr sy'n cymryd rhan mewn mathau corfforol o hamdden (yn enwedig cerdded a beicio) a gweithgareddau gwirfoddoli.

Sylwebaeth:

Mae rôl y Cynllun Datblygu Lleol mewn cwrdd â'r amcan hwn yn debygol o gael ei chyfyngu i benderfynu ceisiadau sy'n cynnig datblygiadau i gefnogi'r gweithgareddau hyn, a sicrhau ymrwymadau cynllunio i ddatblygu llwybrau cerdded a beicio.

Mae Dangosydd Perfformiad 31 (Polisi 54 Cyfleusterau Cymunedol a Gofynion Seilwaith) yn dangos bod y polisi'n perfformio'n dda oherwydd nid ni chaniatawyd unrhyw geisiadau cynllunio'n groes i Bolisi 54 dros y cyfnod monitro hwn na bywyd y Cynllun hyd yma.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021-2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 5

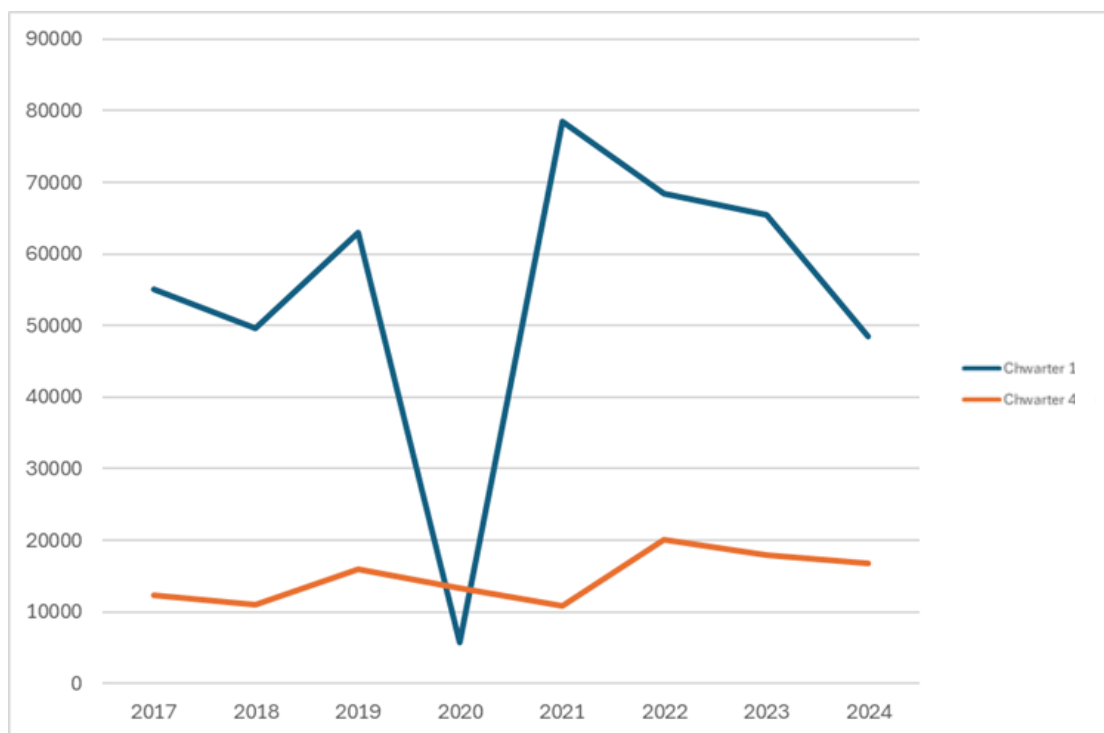
Cynyddu nifer yr ymwelwyr sy'n defnyddio'r Parc Cenedlaethol y tu allan i'r tymor brig ar gyfer ymwelwyr.

Sylwebaeth:

Gallai'r Cynllun Datblygu Lleol gyfrannu at yr Amcan SA hwn drwy ddarparu ystod o gyfleusterau hamdden a llety a allai gynnig defnyddiau drwy gydol y flwyddyn. Mae Polisi 38 (Economi Ymwelwyr) yn caniatáu ar gyfer datblygu cyfleusterau ar gyfer ymwelwyr. Ni chymeradwywyd unrhyw ddatblygiad hamdden yn groes i Bolisi 38 dros y cyfnod monitro hwn.

Mae cyfrifyddion ar gyfer y rhwydwaith llwybrau troed cyfan yn y Parc yn awgrymu tuedd o gynydd graddol y tu allan i'r tymor brig (Ch4), sydd wedi parhau ym mlwyddyn ariannol 2022-23. Dengys defnydd yn y misoedd brig (Ch1) gynydd a lleihad amlwg rhwng 2019 a 2020 ac i mewn i 2021, sy'n debygol o fod oherwydd pandemig Covid-19. Rhwng 2022 a 2024, gwelwyd dirywiad arwyddocaol yn y niferoedd ar gyfer y chwarter 1af, gan awgrymu bod defnydd o lwybrau troed yn ystod y prif dymor yn dirywio. Hefyd, gwelwyd dirywiad yn y niferoedd ar gyfer y 4ydd chwarter, ond mae'r dirywiad hwn yn llawer mwy graddol.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021 – 2022	Parhau i fonitro	Mae angen mwy o ddata i ddod i gasgliadau – data diweddaraf wedi'i gynnwys.	-
2022 – 2023	Parhau i fonitro	Mae angen mwy o ddata i ddod i gasgliadau – data diweddaraf wedi'i gynnwys.	-
2023-2024	Parhau i fonitro	Mae angen mwy o ddata i ddod i gasgliadau – data diweddaraf wedi'i gynnwys.	-
2024-2025	Parhau i fonitro	Dengys y data fod y defnydd a wneir o lwybrau troed wedi parhau i ddirywio ar ôl y pandemig Covid-19 – sef rhywbeth a all awgrymu dirywiad mwy cyffredinol. Mae angen rhagor o ddata.	-

Data Cyfrif Llwybrau Troed, Y rhwydwaith llwybrau troed mewndirol 2017 - 2024

Amcan Cynaliadwyedd 6

Rheoli effeithiau newid hinsawdd yn enwedig y perygl llifogydd; yr effaith ar fioamrywiaeth; iechyd y cyhoedd.

Sylwebaeth:

Bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn cyfrannu at yr amcan hwn yn bennaf drwy beidio ag ychwanegu at seilwaith sydd mewn perygl oddi wrth lifogydd arfordirol / o afonydd. Dengys perfformiad yn erbyn Dangosydd 15 (Polisi 34) Ni roddwyd caniatâd ar gyfer unrhyw geisiadau mewn parth llifogydd C2 nac ym mharth 3 y Map Llifogydd ar gyfer Cynllunio. 2024.

Mae polisiâu 35-37 y Cynllun Datblygu Lleol yn dynodi 'Ardaloedd Rheoli Risg Arfordirol' ac yn caniatáu ar gyfer adleoli ac adnewyddu cartrefi a chyfleusterau cymunedol, gan helpu cymunedau arfordirol yn y Parc Cenedlaethol i addasu i effeithiau'r newid hinsawdd.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Angen ymchwil / ymchwilio pellach .	Perfformiad yn destun pryder.	
2022-2023	Angen hyfforddiant .	Perfformiad yn destun pryder.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Mae'r perfformiad yn y cyfnod monitro hwn yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Mae'r perfformiad yn y cyfnod monitro hwn yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 7

Lleihau'r ffactorau sy'n cyfrannu at newid hinsawdd

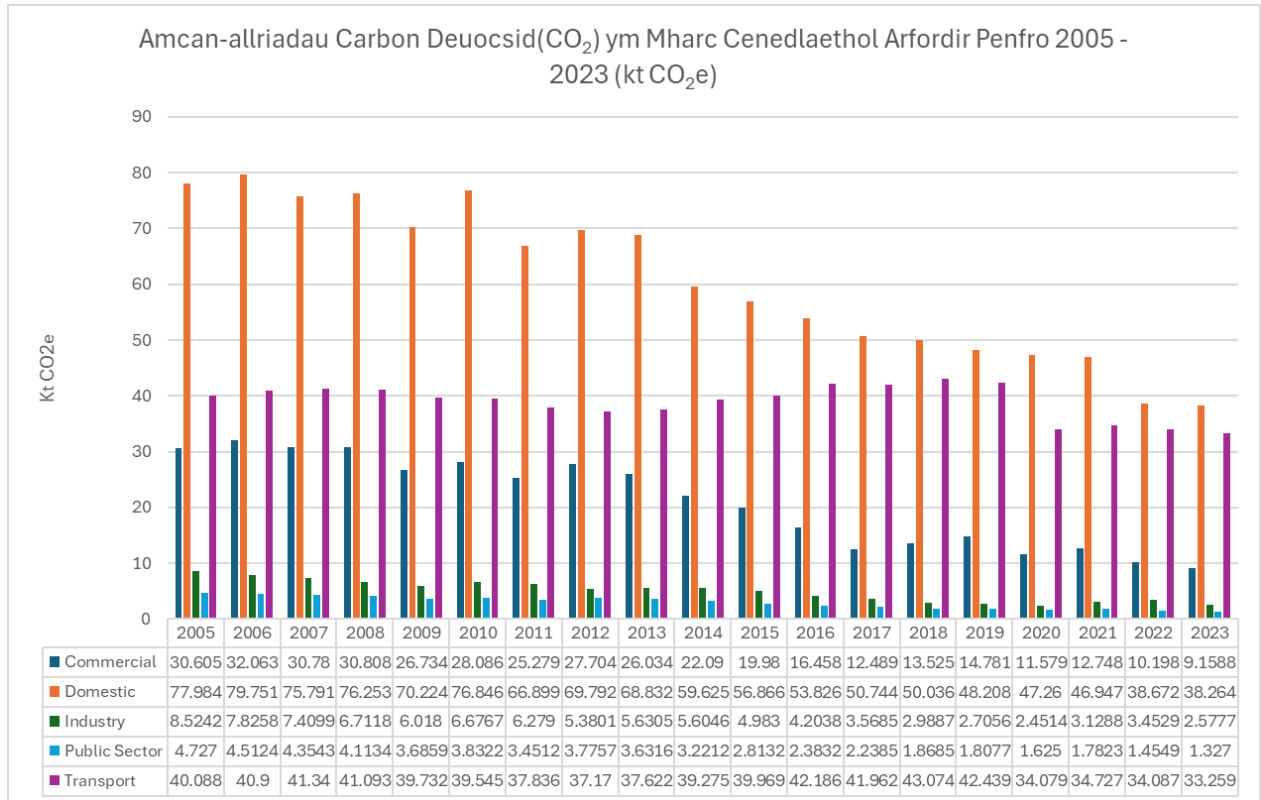
Sylwebaeth:

Dengys amcangyfrifon diweddaraf yr Adran Diogelwch Ynni a Sero-Net o allyriadau Carbon Deuocsid ar gyfer Parciau Cenedlaethol mai'r ffynonellau mwyaf sydd o fewn sgôp dylanwad y Cynllun Datblygu Lleol ym Mharc Cenedlaethol Arfordir Penfro, yn hanesyddol, yw'r sector masnachol, domestig, diwydiant, y sector cyhoeddus a thrafnidiaeth. Mae lefelau allyriadau ar draws sectorau yma wedi dangos gostyngiad graddol ers 2016, ac eithrio trafndiaeth sydd wedi parhau fwy neu lai yr un faint. Rhwng 2019 a 2020 fodd bynnag, cafwyd cynnydd mewn diwydiant a masnach ond maent yn dangos gostyngiad yn 2022.

Mae'r Cynllun Datblygu Lleol yn cyfrannu at yr Amcan SA hwn drwy sicrhau bod datblygiadau newydd yn defnyddio ynni a deunyddiau'n effeithlon; drwy gymeradwyo cynlluniau ynni adnewyddadwy priodol, a thrwy hyrwyddo cadw neu ehangu cyfleusterau cymunedol.

Mae Dangosyddion 11 (Polisi 29 Dylunio Cynaliadwy), 12 (cynlluniau Ynni Adnewyddadwy a ganiatawyd), 13 (Capasiti Ynni Adnewyddadwy) a 31 (Polisi 54 Cyfleusterau Cymunedol a Gofynion Seilwaith) i gyd yn dangos perfformiad da heb unrhyw benderfyniadau'n groes i'w polisiâu dros y cyfnod monitro hwn.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Ffynonellau allyriadau: [UK local authority and regional greenhouse gas emissions statistics, 2005 to 2023 - GOV.UK](#) - GOV.UK (www.gov.uk)- data wedi ei godi ar 14/07/2025

Amcan Cynaliadwyedd 8

Gwneud y mwyaf o gyfraniad yr ychydig gyfleoedd datblygu er mwyn cynnal cymunedau lleol.

Sylwebaeth:

Bydd cynnydd yr amcan hwn yn dod yn bennaf drwy ddatblygiadau tai a darparu tai fforddiadwy.

Mae Dangosydd 23 (Polisi 52, Tai Fforddiadwy) yn dangos cynnydd cronus da tuag at dargedau tai fforddiadwy'r Cynllun Datblygu Lleol.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 9

Annog mynediad i'r Parc Cenedlaethol ar gyfer pawb, gan adlewyrchu cymysgedd cymdeithasol cymdeithas.

Sylwebaeth:

Daw cyfraniadau'r Cynllun Datblygu Lleol at yr Amcan SA hwn yn bennaf drwy ddarparu tai fforddiadwy ynghyd ag ystod o wahanol fathau o lety gwyliau sy'n addas ar gyfer gwahanol gyllidebau.

Mae Dangosyddion 23 a 30 yn dangos cynnydd da tuag at dargedau tai'r Cynllun Datblygu Lleol.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 10

Cynnal diwylliant nodedig cymunedau.

Mae'r amcan cynaliadwyedd hwn yn berthnasol i'r holl agweddau sy'n cyfrannu at gymeriad unigryw a diwylliant nodedig y Parc Cenedlaethol.

Sylwebaeth:

Mae'r amcan cynaliadwyedd hwn yn berthnasol i'r holl agweddau sy'n cyfrannu at gymeriad unigryw a diwylliant nodedig y Parc Cenedlaethol.

Yng nghyd-destun y Cynllun Datblygu Lleol, bydd yr hyn a gyflawnir tuag at yr amcan hwn mewn tair rhan. Yn gyntaf, bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn gallu cyfrannu at yr amcan drwy helpu i sicrhau bod pobl a dyfodd i fyny yn y Parc Cenedlaethol yn gallu cael cyfle i barhau i fyw yno ar ôl tyfu'n oedolion drwy gynnal cymunedau lleol a chynorthwyo mynediad at gyflogaeth (wele Amcan SA 8).

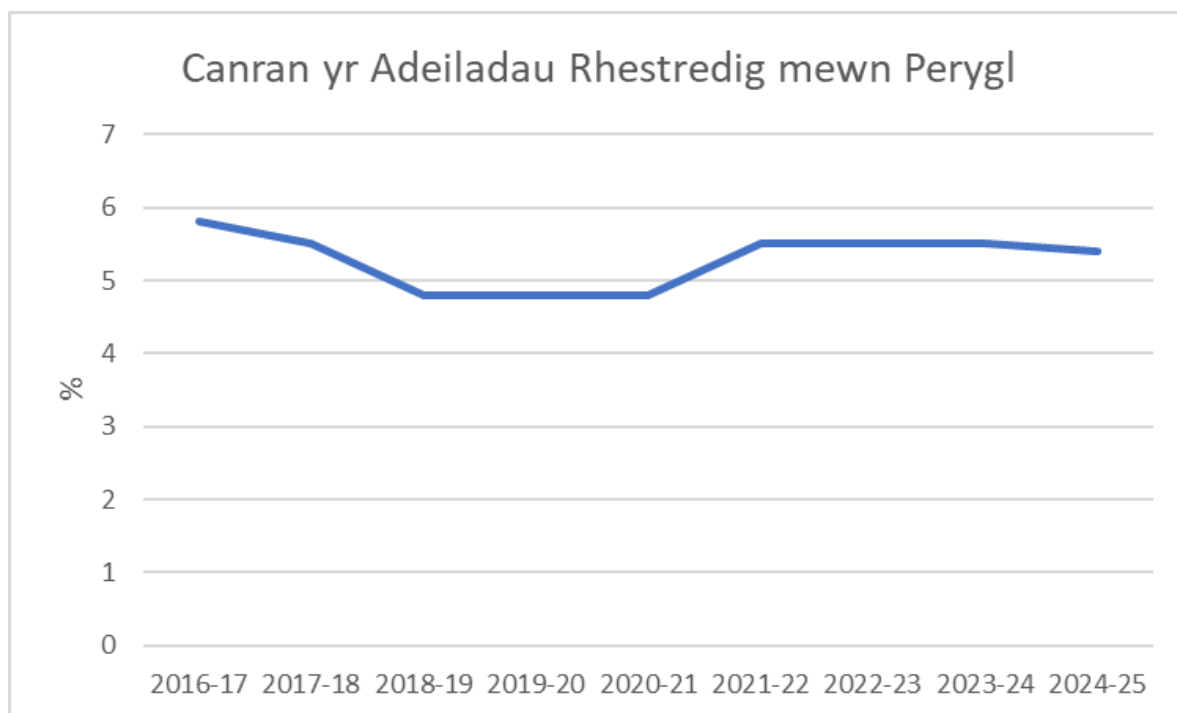
Yn ail, bydd y Cynllun Datblygu Lleol yn gallu cyfrannu at yr amcan drwy helpu i gynnal a gwella nodweddion diwylliannol o bwys yn yr amgylchedd adeiledig a'r amgylchedd naturiol.

Yn drydydd, drwy helpu i warchod yr iaith Gymraeg.

Yn ystod cyfnod monitro 2022-2023, nodwyd bod llai na 10% o Adeiladau Rhestredig (5.5%) yn wynebu unrhyw berygl. Oherwydd adnoddau, ni chynhaliwyd arolwg yn 2023-24 ar nifer yr Adeiladau Rhestredig a oedd mewn perygl. Yn ystod cyfnod monitro 2024-25, gwelwyd bod 5.4% o Adeiladau Rhestredig mewn perygl, sef gostyngiad bach o gymharu â 2022-23. potensial hefyd i newid defnydd / addasu Adeiladau Rhestredig. Rhwng 1 Ebrill 2024 a 31 Mawrth 2025 un cais am newid defnydd neu drosi cafodd ei gymeradwyo.

Mae Dangosydd 5 (Polisi 13 Yr Iaith Gymraeg) yn dangos nad oedd unrhyw benderfyniadau'n groes i bolisi'r Iaith Gymraeg dros y cyfnod monitro hwn. Dengys Dangosydd 23 (Polisiâu 47-49) fod nifer y tai fforddiadwy a godwyd dros y cyfnod monitro hwn wedi rhagori ar y targed. Mae darparu tai fforddiadwy'n cyfrannu at yr amcan SA hwn drwy helpu pobl i aros yn eu cymunedau.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022-2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 12

Lleihau effeithiau negyddol gwastraff.

Sylwebaeth:

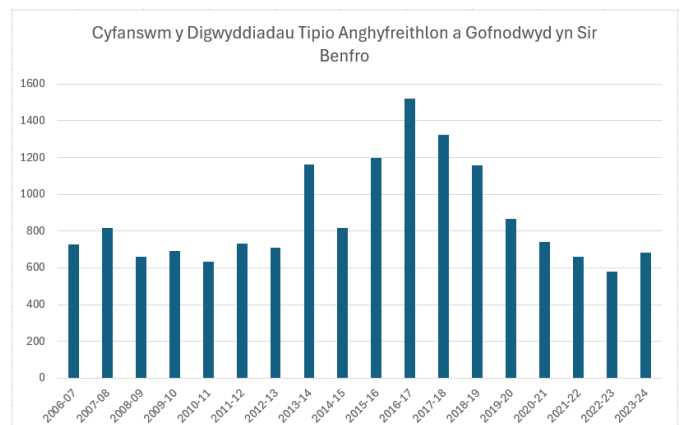
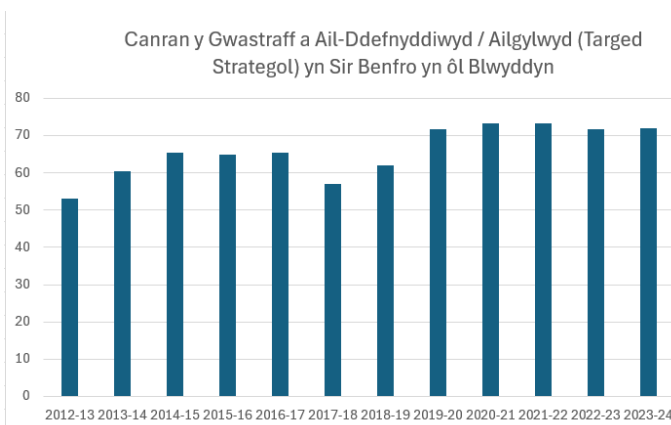
Mae Polisiâu 27 a 28 yn caniatáu ar gyfer sefydlu cyfleusterau rheoli a chompostio gwastraff sydd o fudd i gymunedau yn y Parc Cenedlaethol, ar yr amod bod eu lleoliad yn briodol. Ni chymeradwywyd unrhyw gais yn groes i'r polisiâu hyn (wele Ddangosydd 10) dros y cyfnod monitro hwn.

Mae mwy o ailgylchu'n digwydd yn y Sir yn y blynyddoedd diwethaf (wele isod) a llai o dipio anghyfreithlon.

Ar ôl cyflwyno'r gwasanaeth casglu gwastraff ac ailgylchu domestig newydd ym mis Tachwedd 2019, Sir Benfro ydy un o ailgylchwyr gorau Cymru erbyn hyn, ynghyd ag Abertawe

Mae tipio anghyfreithlon wedi lleihau o flwyddyn i flwyddyn ers 2017. Fodd bynnag, gwelwyd cynnydd bach yn nifer y digwyddiadau rhwng 2023 a 2024 yn y data diweddaraf.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021 - 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022- 2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025		Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Cyfraddau ail-ddefnyddio, ailgylchu / compostio blynyddol yn ôl awdurdod lleol ([StatsCymru](#)) – data wedi ei godi ar 15/07/25
Digwyddiadau Tipio Anghyfreithlon a Gofnodwyd ([StatsCymru](#)) – data wedi ei godi ar 15/07/25

Amcan Cynaliadwyedd 13

Mae'r cyfleusterau cymunedol (gan gynnwys iechyd a gofal cymdeithasol, cyfleusterau cymdeithasol a siopa) yn parhau i gwrdd ag anghenion pobl y Parc Cenedlaethol.

Sylwebaeth:

Mae monitro ar gyfer Dangosydd 31 yn dangos nad oes unrhyw benderfyniad cynllunio wedi'i wneud yn groes i Bolisi 54 (Cyfleusterau Cymunedol) sydd yn diogelu rhag colli cyfleusterau cymunedol.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022- 2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Amcan Cynaliadwyedd 14**Cynnal a gwella bioamrywiaeth o fewn a'r tu allan i safleoedd dynodedig****Sylwebaeth:**

Mae cyfraniadau'r Cynllun Datblygu Lleol at yr amcan SA hwn yn dod drwy bolisiâu Bioamrywiaeth y Cynllun a thrwy welliannau bioamrywiaeth i ddatblygiadau sy'n cael eu cynnwys fel amodau ar ganiatâd cynllunio.

Yn ystod cyfnod monitro 2024-25 roedd 351 o geisiadau cynllunio naill ai'n cynnwys gwelliannau bioamrywiaeth neu'n amod ar y caniatâd.

Ers mis Hydref 2023, mae angen datganiad newydd nawr gyda phob cais newydd i ddisgrifio sut y bydd Seilwaith Gwyrdd yn cael ei ymgorffori. Mae'r mesur hwn yn sicrhau bod pob cais yn cynnwys budd net o ran bioamrywiaeth.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2022- 2023	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Perfformiad yn parhau i fod yn dderbyniol.	

Gwelliannau Bioamrywiaeth

Cyfanswm tan gyfnod yr AMR

Cynnydd eleni

351
▲ 15

Amcan Cynaliadwyedd 15

Hyrwyddo defnydd cynaliadwy o, a chynnal a gwella ansawdd dyfroedd mewndirol ac arfordirol.

Sylwebaeth:

Ffosfforws mewn afonydd: Ceisiadau cynllunio sy'n effeithio ar Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) yn cynnwys afonydd sensitif i ffosfforws²⁶

Yn Ionawr 2021 cyhoeddodd NRW adroddiad yn cyflwyno ei asesiad o faint o ffosfforws sydd mewn afonydd ACA o'i fesur yn erbyn targedau ansawdd dŵr diwygiedig. O adolygu'r dystiolaeth, roedd dros 60% o gyrff dŵr a aseswyd mewn dalgylchoedd afon ACA wedi methu â chyllaedd y targedau ansawdd dŵr diwygiedig ar gyfer ffosfforws. Gall rhai datblygiadau newydd fel datblygiadau tai neu amaethyddol arwain at fwy o ffosfforws yn mynd i mewn i'r afonydd o ddŵr gwastraff ychwanegol neu o fethu â rheoli gwrtaith a slyri yn iawn. O dan y Rheoliadau Cynefinoedd, rhaid i Awdurdodau Cynllunio ystyried effaith ffosfforws unrhyw ddatblygiad arfaethedig ar ansawdd y dŵr mewn dalgylchoedd afon ACA. Ar hyn o bryd mae un ardal wedi eu heffeithio yn y Parc Cenedlaethol lle y mae gwaith datblygu'n digwydd (Rhos-y-bwlch). Bydd y broblem yn parhau i gael ei monitro.

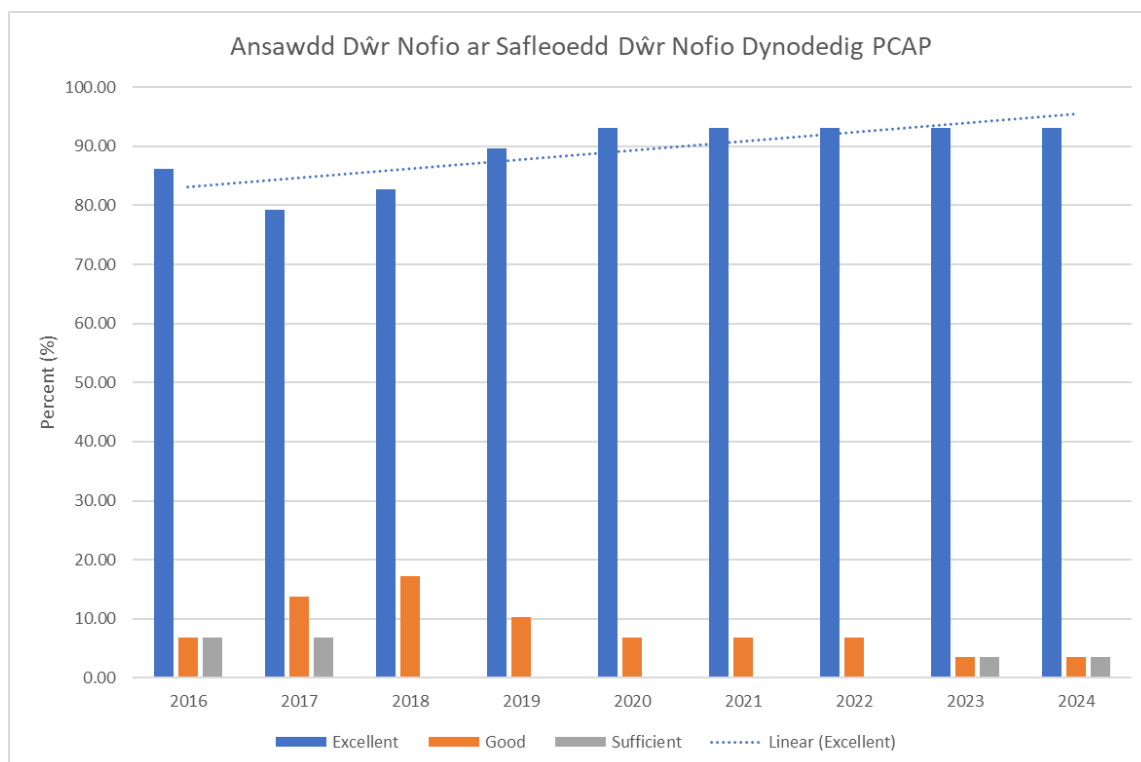
Disgwylir hefyd wybodaeth am ardaloedd ACA Morol.

Dim newid yn ansawdd dŵr nofio rhwng 2022 a 2023, mae'n parhau inofio fod yn rhagorol yn bennaf ar gyfer traethau dynodedig ledled y Parc Cenedlaethol.

Ym mis Ionawr 2024, cyhoeddodd Cyfoeth Naturiol Cymru asesiad o gydymffurfiant pob ACA Afon yng Nghymru â nifer o dargedau ansawdd dŵr eraill gan gynnwys Ocsigen Tawdd a chyfanswm yr amonia a'r amonia anïoneiddedig. Roedd afonydd Cleddau a Teifi ymhlith y rhai oedd â'r mwyaf o dargedau wedi'u methu. Mae ansawdd dŵr ymdrochi yn y Parc Cenedlaethol yn cael ei ystyried yn dda neu'n rhagorol ar y cyfan, fydd bynnag, gall problemau godi gyda gorlif stormydd yn cael effaith ar ansawdd dŵr ymdrochi.

Blwyddyn	Gweithredu	Dadansoddiad	Trosolwg
2021- 2022	Parhau i fonitro	Nid yw'r problemau presennol gyda ffosfforws mewn rhannau eraill o Sir Benfro'n effeithio ar strategaeth y Cynllun.	
2022- 2023	Parhau i fonitro	Mae'r sefyllfa'n aros yr un fath â monitro'r blynyddoedd blaenorol.	
2023-2024	Parhau i fonitro	Mae'r sefyllfa'n aros yr un fath â monitro'r blynyddoedd blaenorol.	
2024-2025	Parhau i fonitro	Mae'r sefyllfa'n aros yr un fath â monitro'r blynyddoedd blaenorol.	

²⁶ [Cyfoeth Naturiol Cymru / Cyngor i awdurdodau cynllunio ar gyfer ceisiadau cynllunio sy'n effeithio ar afonydd mewn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig sy'n sensitif i ffosfforws](#)

Ansawdd Dŵr Nofio ar Safleoedd Dŵr Nofio Dynodedig ([DataMapWales](#)) – data wedi ei godi ar 25/06/25

Dangosydd cyd-destun ychwanegol

Dyfyniad o adroddiad yr Arolygydd, paragraff 3.34: *darparu dangosyddion cyd-destun ychwanegol i fonitro:*

- *nifer yr aelwydydd heb breswlydd arferol (gwag)*
- *cartrefi ar y databas Treth Cyngor sy'n talu'r premiwm ail gartrefi*
- *y cyfleusterau / gwasanaethau cymunedol*
- *ysgolion a lefelau derbyn ysgolion*

I ddelio â phob un yn ei dro:

Nifer yr aelwydydd heb breswlydd arferol (gwag) yn 2011:

Rhoddir dadansoddiad ym Mhapur Cefndir yr Awdurdod ar gyfer Archwiliad y Cynllun Datblygu Lleol ar y Polisi 'Prif Breswylfa a / neu Gysylltiadau Lleol'²⁷ ar sail ffigurau Cyfrifiad 2011 (Nid yw data'r Cyfrifiad o 2021 wedi ei ryddhau eto). Rhoddir y dyfyniad perthnasol isod i hwyluso cyfeirio. **Daw'r cyfle cyntaf i gael gwybodaeth er mwyn gallu cymharu pan gyhoeddir data Cyfrifiad 2021.** Ym mis Awst 2024, nid oedd data ar lefel gymunedol ar gael i'w gymharu.

Aelwydydd 'heb breswlydd arferol'

Diffiniadau:

Mae Cyfrifiad 2011 yn diffinio 'aelwyd' fel llety a ddefnyddir, neu sydd ar gael i'w ddefnyddio, gan aelwyd unigol. I bwrpas y Cyfrifiad, mae aelwydydd yn cael eu hadnabod fel rhai sydd ag o leiaf un preswlydd arferol neu ddim preswlydd arferol.

Mae aelwydydd heb breswlydd arferol yn fwy na dim ond aelwydydd gwag – maen nhw hefyd yn gallu bod yn wag neu'n cael eu defnyddio fel ail gartrefi neu dai gwyliau.

(Wedi eu trefnu yn ôl canran)

(Mae'r celloedd wedi eu hamlygu'n nodi cymunedau gyda 25% neu fwy o aelwydydd heb breswlydd arferol)

Tabl 10 Dim Preswlydd Arferol

Cymuned	Canran o ddim preswlydd arferol	Yn y Parc Cenedlaethol?	Mewn Ardal Sensitif i'r Iaith Gymraeg?*
Llandyfái	48.2	Rhannol	Nac ydy
Trefdraeth	37.3	Ydy	Ydy
Yr Hafanau	35.5	Rhannol	Nac ydy

²⁷ [Papur Cefndir Prif Breswylfa a/neu Bolisi Cysylltiadau Lleol](#)

Cymuned	Canran o ddim preswlydd arferol	Yn y Parc Cenedlaethol?	Mewn Ardal Sensitif i'r Iaith Gymraeg?*
Dale	33.3	Ydy	Nac ydy
Marloes a Sain Ffraid	31.9	Ydy	Nac ydy
Dinas	29.5	Ydy	Ydy
Saundersfoot	28.6	Ydy	Nac ydy
Pencaer	28.4	Rhannol	Ydy
Llanfair Dinbych-y-pysgod	28.1	Rhannol	Nac ydy
Tyddewi	26.9	Ydy	Ydy
Llanrhian	26.5	Rhannol	Ydy
Nolton a'r Garn	26	Rhannol	Nac ydy
Amroth	25.3	Rhannol	Nac ydy
Solfach	25.2	Rhannol	Ydy

* Wele Bolisi 13 Datblygu mewn Ardaloedd Sensitif i'r Iaith Gymraeg

Cartrefi ar y databas Treth Cyngor sy'n talu'r premiwm ail gartrefi:

Yn y tabl isod, rhestrir yr ardaloedd cyngorau cymuned a leolir yn gyfan gwbl neu'n rhannol yn y Parc Cenedlaethol lle mae cyfran y cartrefi sy'n talu'r premiwm ail gartrefi, neu sy'n ail gartrefi a eithrir rhag y premiwm ail gartrefi, yn fwy na 28%.

Cymuned	Canran yr ail gartrefi	Yn y Parc Cenedlaethol?	Mewn Ardal Sensitif i'r Iaith Gymraeg?*
Dale	30.30	Ydy	Nac ydy

* Wele Bolisi 13 Datblygu mewn Ardaloedd Sensitif i'r Iaith Gymraeg

Cyfleusterau cymunedol

O ran y cyfleusterau sydd ar gael, sy'n peri bod Canolfannau yn Ganolfannau Gwledig, ni welwyd rhyw lawer o newid, ac ni chafwyd colledion nac enillion sylweddol mewn perthynas â chyfleusterau cymwys. Er na chynhaliwyd adolygiad llawn ar gyfer aneddiadau llai, nodir y bydd eu cyfleusterau'n cael eu hadolygu fel rhan o'r broses 'casglu tystiolaeth' sydd ar ddod ar gyfer hierarchiaeth aneddiadau diwygiedig Cynllun Datblygu Lleol 3.

Ar gyfer Canolfannau mwy, erys yr ystod o gyfleusterau sy'n ofynnol i beri bod y Canolfannau hynny yn Ganolfannau Haen 1 a Haen 2, ac mae'r prif ganfyddiadau ar gyfer 2025 yn dangos bod niferoedd cyffredinol y cyfleusterau cymunedol ar gyfer y prif Ganolfannau yn sefydlog.

Ysgolion a lefelau derbyn ysgolion

Rhodddwyd diweddariad gan Gyngor Sir Benfro yn Gorffennaf 2025:

Mae'r Awdurdod wedi'i hysbysu bod nifer o ysgolion gyda dalgylchoedd o fewn ardal y Parc Cenedlaethol.

“Gan fod nifer y disgyblion cofrestredig wedi gostwng dros sawl blwyddyn, mae gan Sir Benfro nifer o leoedd gwag ac rydym mewn sefyllfa dda i ddarparu ar gyfer disgyblion ychwanegol a all ddeillio o dai newydd. Cafodd y dystiolaeth ar gyfer hyn ei hystyried gan y Cabinet a'r Cyngor ym mis Gorffennaf 2024, gan arwain at lunio Gweithgor Moderneiddio Ysgolion trawsbleidiol gogyfer adolygu ardaloedd ac ysgolion unigol yn fanylach. O ganlyniad, mae'r Cyngor wedi cymeradwyo cyfnod ar gyfer cynnal ymgynghoriad statudol ynglŷn â chau rhai ysgolion. Yn gyffredinol, mae gan y mwyafrif o ysgolion, neu pan leolir rhan sylweddol o ddalgylchoedd ysgolion yn ardal Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro, lawer iawn o leoedd gwag. Er enghraifft, ac eithrio Ysgol Hafan y Môr, mae gan ymron pob ysgol arall yn ardal Dinbych-y-pysgod ddigon o gapasiti i ddarparu ar gyfer disgyblion a all ddeillio o dai ychwanegol; mae hyn yn wir yn y presennol a hefyd wrth edrych 5-6 mlynedd i'r dyfodol. Yng ngogledd-ddwyrain y sir, ceir llawer o leoedd gwag yn Llandudoch ac Eglwysrwrw. Ond mae ysgolion yn y gogledd-orllewin, yn arbennig yn ardaloedd Abergwaun a Thyddewi, yn dangos arwyddion o dwf yn y boblogaeth; er enghraifft, mae gan Ysgol Bro Gwaun yn Abergwaun ac Ysgol Penrhyn Dewi yn Nhyddewi fwy o ddisgyblion nag o leoedd ar hyn o bryd; ac yn y ddau achos hyn, mae'n debyg y bydd y cyngor yn gofyn am gyfraniadau a fydd yn deillio o ddatblygiadau. Yng ngorllewin a de-orllewin y sir, drachefn ceir digon o leoedd mewn ysgolion i ddarparu ar gyfer disgyblion ychwanegol a all ddeillio o dai newydd.”

Dyfyniad o bapur cefndir Cynllun Datblygu Lleol 2 ar 'polisi ar brif breswylfa a / neu gysylltiadau lleol'

Data / dangosyddion Gwynedd a Môn: Mae Gwynedd a Môn yn cyfeirio at lefydd gwag mewn ysgolion fel dangosydd o nifer lai o deuluoedd yn y wardiau dan sylw.

- *Cysylltodd yr Awdurdod â Chyfarwyddiaeth Plant ac Ysgolion Cyngor Sir Benfro i ofyn a oedd unrhyw broblem yn y Sir, yn enwedig yn yr ysgolion hynny sydd â dalgylchoedd o fewn neu'n rhannol o fewn y Parc Cenedlaethol.*
- *Mae'r Awdurdod wedi'i hysbysu bod nifer o ysgolion gyda dalgylchoedd o fewn ardal y Parc Cenedlaethol. Mae gan nifer o'r rhain ddigon o lefydd dros ben, ac yn debygol o barhau i fod â digon, i dderbyn disgyblion ychwanegol o dai newydd, e.e. Ysgolion Llandudoch, Eglwysrwrw a Llanychlwydog. Fodd bynnag mae ysgolion eraill yn brin o gapasiti ac yn debygol o ddod dan bwysau cynyddol oddi wrth ddatblygiadau tai newydd; yr ysgolion hyn yw Ysgol Penrhyn Dewi, Ysgol y Glannau ac Ysgol Llandyfái. Dylid nodi yn achos ysgolion Fel Ysgol Stepside, y bydd pwysau'n debygol o ddod gan ddatblygiadau tai o fewn ardaloedd cynllunio'r Parc Cenedlaethol a'r Cyngor Sir.*
- *Yn gryno, nid yw'n wir bod pob cymuned yn y Parc yn dioddef o ormodedd o lefydd ysgol gwag, yn wir gallai rhai ysgolion ddod o dan bwysau oddi wrth ddatblygiadau newydd yn y Parc dros gyfnod y Cynllun.*

Casgliad: Dengys adolygiad o'r data fel a ganlyn:

Nid yw ffigurau Cyfrifiad 2021 o aelwydydd heb breswlydd arferol, er mwyn gallu cymharu â ffigurau 2011, ar gael eto.

- O ran tai sy'n talu'r premiwm Treth Cyngor, mae lleihad bach wedi bod mewn rhai cymunedau. Mae hyn oherwydd newidiadau sylweddol i'r system Treth Cyngor yn y blynyddoedd diwethaf. Mae cofnodion ar dai unigol ar gyfer diwedd blwyddyn galendr 2022 wedi rhoi mwy o wybodaeth i gynorthwyo gyda'r rôl y gall cynllunio defnydd tir ei chwarae mewn rhoi sylw i unrhyw broblem yn codi o ran ail gartrefi a thai gwyliau.²⁸
- O ran cyfleusterau cymunedol, nid oes arwydd clir bod lleihad wedi bod yn yr ystod o gyfleusterau sydd ar gael mewn Canolfannau. Mae lleihad yn nifer y siopau lleol wedi'i adnabod ynghyd â'r posibilrwydd bod y rhesymau'n gysylltiedig â'r argyfwng costau byw'n gyffredinol.
- Nid yw'r sefyllfa o ran ysgolion a lefelau derbyn ysgolion yn adnabod unrhyw broblem yn ymwneud ag ail gartrefi a thai gwyliau. Mae'r Awdurdod hefyd yn gallu defnyddio'r data Treth Cyngor i ystyried y gallai datblygiadau tai newydd gael eu prynu fel ail gartrefi a thai gwyliau. Mae hyn bellach yn rhan o'r gwaith o arfarnu ceisiadau cynllunio a gyflwynir mewn Canolfannau.²⁹

Ers derbyn Adroddiad yr Arolygydd ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol 2 (2020), mae cryn drafod wedi bod a newidiadau wedi eu cynnig ynghylch ail gartrefi a thai gwyliau gan Lywodraeth Cymru. Gweler yr adran ar ddechrau Pennod Yr Economi Ymwelwyr, Cyflogaeth ac Arallgyfeirio Gwledig am wybodaeth ynglŷn â'r modd y mae'r Awdurdod yn ystyried y mater hwn (paragraff 3.22)

²⁸ Adroddiad Awdurdod y Parc Cenedlaethol: Goblygiadau Newidiadau Polisi Deddfwriaethol a Chynllunio diweddar Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag Ail Gartrefi a Gosodiadau Tymor Byr

²⁹ Adroddiad Awdurdod y Parc Cenedlaethol: Goblygiadau Newidiadau Polisi Deddfwriaethol a Chynllunio diweddar Llywodraeth Cymru mewn perthynas ag Ail Gartrefi a Gosodiadau Tymor Byr

Atodiad 1 Amseru a darparu safleoedd neilltuo newydd fesul cyfnod

Haen Aneddiadau	Enw'r Safle a Neilltuwyd	Cyfanswm Capasiti'r Safle	Amser cyn Adeiladu mewn Misoedd			Datblygiad Fesul Cyfnod (2015 - 2031)									
			Amser ar gyfer trafodaethau / ymynghori cyn-cais	Amser rhwng cyflwyno'r cais cynllunio a'l benderfynu	Amser rhwng rhoi'r caniatâd hyd nes cwblhau amodau perthasol er mwyn gallu codi ar y safle	Nifer a godwyd	U/C	2025 - 26	2026 -27	2027 -28	2028 - 29	2029 - 30	2030 -31	Unedau y tu allan i gyfnod y Cynllun	
Trefdraeth (Haen 2)	Tir i'r gogledd o'r Parc Busnes (HA1)	15							2	2	2	2	2	5	
Saundersfoot (Haen 2)	Tir yn Sandy Hill (HA2)	72	28 diwrnod	21 mis	4 mis			36	7	7	7	7	8		
Saundersfoot (Haen 2)	I'r gogledd o Whitlow (HA3)	54	28 diwrnod	11 mis	7 mis	5	22	31	18						
Saundersfoot (Haen 2)	Penny Farm (HA4)	36							7	7	7	7	8		
Aberllydan (Haen 3)	I'r gogledd, dwyrain a'r de o Marine Road (HA5)	87							13	13	13	13	13	22	
Lydstep (Haen 3)	I'r gorllewin o'r Grîn (HA7)	10							2	2	2	2	2		
Square and Compass (Haen 3)	Cae Glasfryn (HA8)	7							1	1	1	1		3	
Square and Compass (Haen 3)	Tir gerllaw Bryngolau (HA9)	10							1	1	1	1		6	
Trefin (Haen 3)	Tir oddi ar Cefn Gallod (HA10) NP/21/0577/FUL	11	28 diwrnod	12 mis				11							
Cyfanswm		302						78	51	33	33	33	33	36	

Atodiad 2 Amseru a darparu safleoedd gyda chaniatâd cynllunio fesul cyfnod

Haen Aneddiadau	Enw'r Safle	Cyfanswm Capaciti'r Safle	Nifer a Godwyd	U/C	2025 - 26	2026 -27	2027 -28	2028 - 29	2029 - 30	2030 -31	Unedau y tu allan i gyfnod y Cynllun
Dinbych-y-pysgod (Haen 1)	White Lion Street / Deep Park / Upper Park Road (Delphi) (NP/11/064)	62	51								11
Saundersfoot (Haen 2)	Gwesty Cambrian (NP/12/0054)	29	13								16
Saundersfoot (Haen 2)	The Incline (Ocean Point) (99/254, 06/611 a NP/14/0439)	20	16								4
St. Davids (Haen 2)	I'r gogledd o Twr y Felin (99/254 a 06/611)	9	8								1
St. Davids (Haen 2)	I'r gorllewin a'r dwyrain o Glasfryn Road (NP/18/0575/OUT a NP/19/0648/RES)	58	42	16	16						
St. Davids (Haen 2)	Gerllaw Ysgol Bro Dewi (NP/18/0488/OUT)	11	11								
Jameston (Haen 3)	Gyferbyn â Bush Terrace (NP/18/0610/FUL)	38	11		28						
Lawrenny (Haen 3)	Gerllaw Home Farm (NP/18/0622/FUL)	39				8	8	8	8	7	
Solfach (Haen 3)	Ynys Dawel (HR/6124)	6									6
Llanismel (Haen 3)	Gerllaw'r Ysgol Gynradd, Trewarren Road (NP/21/0743/FUL)	15			7	8					
Cefn Gwlad (Haen 4)	Blockett Lane, Yr Aber Bach (10/511)	6				1	1	1	1	2	
Cefn Gwlad (Haen 4)	Boulston Manor, Uzmaston (04/400)	5									5
Cefn Gwlad (Haen 4)	Brynhir, Dinbych-y pysgod (NP/19/0361/OUT)	125				25	25	25	25	25	
Cefn Gwlad (Haen 4)	I'r gogledd o Bay View Terrace, Dinas Cross (NP/19/0548/FUL)	15			15						
Cefn Gwlad (Haen 4)	Buttyland (NP/19/0522/FUL) Amllinellol ar gyfer tai	14					7	7			
Cyfanswm		452	152	16	66	42	41	41	34	34	43

